

Mântuitoarea bucurie

Maica Domnului, Maria cea binecuvântată de Dumnezeu, mama Fiului Omului și Fiul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos, este prezentă și în Sfânta Scriptură, Cartea cea mare a omeniilor, când Sfânta Elisabeta, mama Sfântului Ioan Botezătorul, o întâmpină, după Bunavestire, pe Maica Domnului, cu glas înalt, zicându-i: „Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău. Și de unde mie aceasta, să vină la mine *Maica Domnului* meu?”

Așadar, avem mântuitoarea bucurie, să rostim și noi din vremurile biblice, de acum două mii de ani, cu adâncă evlavie și necurmată cinștire, cuvântul cel mai duios din lume: *Maica Domnului!*

Atunci când Fecioara Maria, logodnica bătrânului Iosif, ocroutoarea Sfintei Odrasle, se afla în Nazaretul Galileii, aleasă fiind de Dumnezeu pentru planurile Sale tainice, îngerul Gavriil venind din ceruri îi aduce vești dumnezeiești, zicându-i: „Bucură-te ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei!” Iar ea văzându-l s-a tulburat de cuvintele lui și cugeta: „Cel fel de închinare poate fi aceasta? ... Și îngerul i-a zis: Nu te teme, Marie, fiindcă ai aflat har la Dumnezeu. Și iată în pântecul tău vei zămislî și vei naște Fiu și numele Lui îl vei chema Iisus. Acesta mare va fi și Fiul Celui Preaînalt Se va chema și Domnul Dumnezeu și va da tronul lui David, părintele Său și va împărăti peste casa lui Iacob în veci și împărăția Lui nu va avea sfârșit. Și a zis Maria către înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat? Și răspunzând îngerul i-a zis: Duhul Sfânt se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbrî; pentru aceea și Sfântul Care Se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema” (Luca 1, 28-35).

Maria Fecioara, numită și Ușa Raiului, plină fiind de bucuria Duhului Sfânt, a zis: „Mărește suflete al meu pe Domnul și să se bucure duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu, că el a căutat spre smerenia roabei Sale; că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile; că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic – și sfânt e numele Lui – și mila Lui în neam și în neam spre cei ce se tem de El. Făcut-a țarie cu brațul Său, risipit-a pe cei mândri în cugetul inimii lor; coborât-a pe cei puternici de pe tronuri și a înălțat pe cei smeriți, pe cei flămânzi i-a umplut de bunătați, iar pe cei bogați i-a scos afară deșerti” (Luca 1, 46-53).

Împlinindu-se nouă luni, după Bunavestirea din 25 Martie, la 25 decembrie, Fecioara Maria avea să nască în peștera din Betleemul Iudeii pe Iisus Hristos, după o grea, lungă și primejdioasă călătorie prin pustiurile Palestinei.

Filosofii din Răsărit, văzând steaua Lui, îngerii din cer privind minunea și păstorii cântând, se închinau Celui născut ca Rege al iudeilor și Mântuitor al lumii. Maica Domnului văzând toate acestea slăvea pe Dumnezeu pentru nașterea Fiului Omului și Fiul lui Dumnezeu, chemându-se „Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu!” (Matei 1, 23).

După ce s-au împlinit opt zile de curățire, după legea lui Moise, Maica Domnului a adus pe Iisus la templu ca să-l pună înaintea Domnului (Luca 2, 26), iar dreptul Simeon luându-l pe Iisus în brațele sale și binecuvântând pe Dumnezeu a zis: „Acum slobozește în pace pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, că văzură ochii mei mântuirea Ta pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor. Lumină spre descoperirea neamurilor și slavă poporului Tău, Israel” (Luca 2, 29-32).

Mama lui Iisus, Fecioara Maria, asculta cu uimire cele ce grăia bătrânul Simeon, care i-a zis, arătând spre Iisus: „Iată, Acesta este pus spre căderea și spre ridicarea multora din Israel și spre *semm de împotrivire* – și chiar prin suflul tău va trece sabie – pentru ca gândurile din multe inimi să se descopere” (Luca 2, 34-35).

De atunci și până azi, talmăcim că dumnezeirea lui Iisus Hristos – neînțeleasă sau rău înțeleasă – va deveni obiectul a numeroase dispute, contestări și persecuții, iar Maria Fecioara, ca și Fiul ei, va fi ținta celor care îi vor contesta fie maternitatea divină, fie pururea fecioria. Iar sabia care va trece prin suflul său a fost simbol al suferințelor viitoare.

Maica Domnului dimpreună cu Iisus și bătrânul ei Măcrotitor, Iosif tâmplarul, mergeau în fiecare an la Ierusalim, pentru sărbătoarea Paștilor. Iisus avea doisprezece ani! Cât de mult se bucura ca prunc în drumetia din Nazaretul Galileii până în Ierusalimul cel plin de taine! Dintr-o dată, Copilul Iisus, n-a mai fost văzut de Fecioara Maria. Cu îngrijorare mare foarte L-au căutat printre călătorii pelerini, rude și cunoscuți, mergând cale de o zi: „Și negăsindu-L, s-au întors în Ierusalim căutându-L. Și a fost, că după trei zile L-au aflat în templu, stând în mijlocul învățătorilor, ascultându-i și întrebându-i. Și toți cei ce-L auzeau se minunau de priceperea și de răspunsurile Lui. Și văzându-l, au rămas uimiți, iar mama Sa, l-a zis: „Fiule de ce ne-ai făcut una ca asta? Iată tatăl tău și eu te-am căutat îngrijorati. Și El le-a zis: Cum se face că Mă căutați? Oare nu știți că întru cele ale Tatălui Meu trebuie să fiu?” (Luca 2, 45-50).

Maria, Maica Domnului și bătrânul Iosif, atunci n-au înțeles cuvântul pe care Iisus, l-a grăit cu ei. Obosiți de spaimă și de trei zile de căutare, acum cei *Trei Pelerini*, se îndreptau spre Nazaretul Galileii, cel pururea

verde și cu nori străbătând albastrul cerului, în cânt de păsări și parfum de iasomie.

Maica Domnului, a fost martora directă a Botezului lui Iisus, a minunilor săvârșite în cei trei ani de propovăduire. Sfânta Scriptură ne relatează despre participarea lui Iisus și a Maicii Domnului, la Nunta din Cana Galileii. Acolo, Iisus Domnul va săvârși prima minune! Transformarea apei în vin, când nuntași erau în fața unei crize de bună voieșie. Acolo se va auzi cea mai scurtă, dar și cea mai cuprinzătoare îndemnare de a face ceea ce a poruncit Iisus, cum ni se arată în Evanghelia Sfântului Ioan: „Mama Lui a zis celor ce slujeau: Faceți orice vă va spune!” (Ioan 2, 5).

Așa ne-a rămas cea mai scurtă predică din lume, doar cincini minute, rostită de *Maica Domnului*, la sărbătoarea nunții pământești și a unirii omului cu Dumnezeu, nunta cea din veac binecuvântată, care împodobește pământul și cerul, deopotrivă, cu suflete întrutate și mântuite din iubirea Sa de oameni.

Participarea lui Iisus și a Maicii Domnului la nuntă ne dă nouă bucuria de a talmăci marea iubire a lui Dumnezeu, pentru *căsătoria sfântă*, între bărbat și femeie, căsătorie izvorătoare de prunci binecuvântați de Dumnezeu, care au dreptul la viață, drept dat de Dumnezeu. Oare împotrivire asupra dreptului la viață a pruncilor nevinovați, este o împotrivire asupra orânduirii așezată de Dumnezeu pentru veșnicie.

Dacă am medita puțin la darul sfânt al vieții și la sensul sacru al venirii noastre în această frumusețe a lumii văzute, am fi cutremurați și n-am mai îndrăzni, niciodată, în nici un fel să distrugem viața nimănui. O știe fiecare dintre noi, că n-avem dreptul de a hotărî asupra vieții nici unui om, indiferent cine ar fi el.

Nu așa au gândit, cei care l-au urmărit tot timpul pe Iisus Hristos. El a venit să mântuiască pe cel pierdut, pe fiecare dintre noi, spunând că nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnăvi și că El n-a venit să pedepsească pe cei păcătoși, ci ca să se mântuiască.

Pentru aceea, *Maica Domnului*, potrivit gândirii lui Dumnezeu și din purtare de grijă pentru mântuirea noastră, a devenit Născătoare de Dumnezeu și Om, deopotrivă, făcându-se asemenea nouă, afară de păcat.

Avem, așadar, în Persoana lui Iisus Hristos și în *Maica Domnului*, bucuria cea mare, bucuria salvării noastre, bucuria regăsirii în familia dumnezeiască. Devenim cetățeni ai Împărăției lui Dumnezeu și Împărăția bucuriei nesfârșite, după care tânjește fiecare dintre noi. Oricât ne-am simți de bine, totuși, fericirea acestei lumi devine stânjenitoare. În suflul nostru este alt dor. Dorul de Dumnezeu, dorul de *Maica Domnului*, dorul de Iisus și Sfintii Săi, dorul de fericirea traică și netrecătoare!

Dacă era aici pe pământ fericirea cea veșnică, Iisus nu mai pleca. Rămânea pururea cu noi, în carne și oase. Așa rămânea și *Maica Domnului*. Așa rămâneau sfinții și toată zidirea, de la începutul lumii și până azi.

Insuși Iisus Hristos, a venit, din sânurile Sfintei Treimi, ca Fiu al lui Dumnezeu și Fiu al Omului, pentru a ne învăța cum să trăim și cum să trecem dincolo de frontierele mormântului, El făcându-se începătura, ca să nu ne mai temem.

- continuare în pagina 3

f. Calin Arge

Arhiepiscop al Argesului și Muscelului

Sfântul Ioan Gură de Aur - Omilii la Facere (XXVII) Chemarea lui Avraam

După isprava Turnului Babel, am înțeles încă o dată că Dumnezeu celor mândri le stă împotriva. De acum înainte, urmărind cele cu privire la Avram, ne vom convinge că celor smeriți le dă har.

a. Precizare cu privire la inițiativa strămutării din Mesopotamia

Și a luat Terah pe Avram, fiul său, și pe Lot, fiul lui Haran și nepotul său, și pe Sarai, nora sa, și femeia lui Avram, fiul său, și a plecat cu ei din Urul Caldeii, ca să meargă până în țara Canaanului; dar au mers până la Haran și s-au așezat acolo (Facere 11, 31).

Cuvintele acestea pun din capul locului o problemă. Din moment, pe de o parte, Moise zice: *A luat Terah pe Avram... și a venit până la Haran și a locuit acolo*, iar pe de altă parte, fericitul Stefan, laudând pe iudei zice că: *Dumnezeul slavei s-a arătat părintelui nostru Avram pe când el era în Mesopotamia, înainte de a locui el în Haran (Faptele Apostolilor 7, 2)*, am fi tentați să considerăm că Scriptura se contrazice. Nu ne smintim, călăuziți de Sfântul Ioan Gură de Aur care ne face să înțelegem că, din confruntarea celor două texte, reiese adevărul că Avram, fiul lui Terah, era om iubitor de Dumnezeu și că lui i s-a arătat Domnul. Care i-a poruncit să se mute de acolo. Nu Terah a avut inițiativa mutării, ci Avram la chemarea de sus. Terah, tatăl lui, când a aflat de aceasta, deși era necredincios, totuși, din dragoste de fiul său, a permis să se miște după dânsul. A venit deci numai până în Haran, a locuit o vreme acolo și a murit.

b. Credința: strămutarea de la cele văzute la cele nevăzute

După moartea tatălui, Dumnezeu a poruncit patriarhului Avram să se mute în Canaan: *ieși din pământul tău, din neamul tău și din casa tatălui tău și vino în pământul pe care ți-l voi arăta Eu. Și Eu voi ridica din tine un popor mare, te voi binecuvânta, voi mări numele tău și vei fi izvor de binecuvântare. Binecuvânta-voi pe cei ce te vor binecuvânta, iar pe cei ce te vor blestema îi voi blestema; și se vor binecuvânta întru tine toate neamurile pământului (Facere 12, 1-3).*

Mare a fost porunca! De fapt, Dumnezeu îi

cere lui Avram să părăsească toate cele văzute, cunoscute și trăite la modul concret în plan lumesc: pământ, așezare, casă, neam, rude; și să pomească după cele pe care nu le știa, care erau nevăzute, care nu puteau fi verificate sau probate în vreun fel, având ca sprijin numai făgăduința dumnezeiască.

Aici stă temelia virtuții lui Avram: că dintru început el s-a deprins să prefere pe cele nevăzute în locul celor ce-i stăteau înaintea ochilor,

alegând mai bucurie prin credință cuvântul nemincinos al lui Dumnezeu, decât părelnicia trăinicie a rostului domestic.

c. Timpul și modul chemării dezvăluie cercarea credinței lui Avram

1. **Porunca lipsită de precizie** nu este nicidecum lipsită de rațiune: *Vino în pământul pe care ți-l voi arăta*. Astfel este pusă la încercare dragostea și încrederea în Dumnezeu a patriarhului. Un alt om în locul lui ar fi întrebat imediat, înainte să plece, ar fi cerut lămuriri: *Unde? Pentru ce nu-mi spui locul în care îmi poruncești să mă duc?* Avram însă n-

a ispitit pe Dumnezeu, n-a iscodit, n-a cercetat, ci s-a supus, fiindu-i suficientă liniștea gândului că nemincinoase sunt făgăduințele lui Dumnezeu.

2. O altă piatră de încercare este reprezentată de **momentul chemării**: după moartea bătrânului Terah. Aceasta ar fi putut să fie o piedică, și nu mică, știind că la cei vechi obiceiul de a se înmormânta în același loc cu părinții răposați, era ținut cu sfințenie, în semn de adânc respect față de strămoși, în semn de dragoste față de înaintași. Alegând să moară în aceleași locuri în care părinții lor răposaseră, arătau cu recunoștință că se întorc și se adaugă la aceia din care au ieșit la viață.

Dar nici gândul acesta n-a putut să slăbească răvna lui Avram care-i lasă pe morți să-și îngroape morții lor, preocupat ca un filosof să se conducă după mărșălașul poruncii.

3. **Iar Avram era de șaptezeci și cinci de ani când a ieșit din Haran**. Nici vârsta înaintată nu i-a fost piedică, ci dorul lui Dumnezeu a fost mai puternic decât toate. Alerga și se zorea bătrânul, ca un tânăr plin de vigoare, să aducă la îndeplinire porunca lui Dumnezeu.

Dacă cineva ar vrea să spună că promisiunea binecuvântării dumnezeiești te voi binecuvânta și te voi face neam mare a reprezentat un stimul decisiv în hotărârea lui Avram, greșește.

Impotrivă, dacă Avram ar fi fost un om obișnuit și nu L-ar fi iubit atât pe Dumnezeu, asemenea cuvinte ar fi stârnit disprețul în auzul unui bătrân, care n-ar fi dat crezare unei asemenea făgăduințe, considerată total neserioasă în raport cu vârsta, după cum vom vedea că s-a și întâmplat cu soția lui Sara, care n-a crezut că mai poate naște.

4. **Greul și primejdia călătoriei** nu l-au speriat, în pofida faptului că, pe atunci, nu puteai ca acum, să te alături pe drum cu înlesnire cu alți călători, ca să-ți faci călătoria ușoară oriunde ai voi. Pe atunci pământul era împărțit în mici voievodate, așa că drumetul nostru era nevoit deseori să dea seama cu privire la scopul peregrinărilor lui, aproape în fiecare zi trecând dintr-o împărăție în alta. Și cine ar fi primit de bună o asemenea motivație precum era aceea care-l însuflețea pe

dreptcredinciosul patriarh?

5. **Tentația agonisitei de o viață** nu a înfrânt voința de fier a lui Avram. Scriptura nu istorisește fără rost că, la plecare, el a luat pe Sara, femeia lui, pe Lot, fiul fratelui (care răposase), și toate câte agonisiseră în Haran (Facere 12, 5), ci ca să pricepem că patriarhul n-a luat nimic din cele ce avea moștenite din Caldeea, ci a lăsat celui alt frate al său, care era în viață, lui Nahor, toată averea părintească și a plecat numai cu ce putuse agonisi în Haran, pentru a atrage atenția la căta purtare de grijă se învrednicește Dumnezeu față de cei dispuși să părăsească „zestrea” cuvintelor Lui.

Înțelegem totodată că virtutea și păcatul nu stau în firea noastră, ci în voința noastră. În ce privește firea, Avram și Nahor erau frați. Dar în ce privește hotărârea voinței nu erau frați deloc. În pofida pildii bătrânului lor tată, care încuviințase strămutarea, Nahor nu s-a înțelept și a rămas tot în rătăcire, deși fratele său ajunsese la o atât de mare virtute. Aceasta o arată și tânărul Lot care, orfan fiind, dintre cei doi unchi, îl alege pe Avram.

6. **Locul** unde a ajuns Avram n-a fost precizat fără rost de Moise - în Mamvri, la marginea țării Canaan, sub un stejar - o vreme drept casă, masă și adăpost. Ca un vagabond, ca un străin, ca un om de nimic, aruncat și lepădat la marginea societății lumeste.

Avram nici așa nu s-a supărat și n-a cărtit pentru o asemenea stare în raport cu marea promisiune, nici n-a plâns cinstea sau respectul, așezarea sau agonisia din Caldea sau Haran, n-a arătat tănguire de dorul rubedeniilor, ori de frica singurătății omului fără patrie, silit la disconfortul pribegiei și șederii în corturi.

Cum se explică toate acestea? Răspunde Apostolul Pavel: *Prin credință Avram, când a fost chemat, a ascultat de a ieșit la locul pe care era să-l ia spre moștenire și a ieșit neștiind încotro merge... a murit întru credință, fără să primească făgăduințele, și văzându-le de departe și iubindu-le cu dor și mărturisindu-se pe pământ străin și călător... Pentru aceea Dumnezeu nu se rușinează de asemenea drepti ca să Se numească Dumnezeu lor, căci le-a gătit lor cetate (cerească) (Evrei 11, 8, 13, 16).*

Pr. prof. Andrei CĂNUTĂ

Moliftelnicul tâlcuit Rugăciune la sădirea viei

Ca istoric al viței de vie, strugurii sălbatici au fost recoltați de cultivatori și fermierii timpurii. De mii de ani, fructul este cules atât pentru proprietățile sale medicinale, cât și pentru cele nutriționale, istoria lui fiind strâns legată de cea a vinului. Cultivarea strugurilor s-a răspândit și în alte părți ale lumii, în perioada preistorică sau în antichitate. Folosirea strugurilor datează din neolitic, fapt demonstrat, de descoperirea unui depozit improvizat de vin, vechi de 7000 de ani pe teritoriul actual al Georgiei, în 1996. Alte dovezi au arătat că mesopotamienii și vechii egipteni aveau plantații de vin și dețineau măiestria necesară fabricării vinului. Filozofii greci preamăreau puterea vindecătoare a strugurilor, atât ca întreg cât și sub formă de vin. Cultivarea *Vitis viniferae*, ca și producția vinului, au început în China în timpul dinastiei Han, în secolul 2 î.Hr. odată cu importarea speciei din Ta-Yuan.

Totuși, vița de vie sălbatică, crescută la munte ca *Vitis thunbergii*, a fost folosită pentru producerea vinului înainte de sec. Seva viței de-vie a fost folosită de vindecătorii tradiționali europeni pentru tratarea bolilor de piele și de ochi. Alte utilizări includ folosirea frunzelor pentru oprirea sângerării, dureri și inflamații ale hemoroizilor. De asemenea, pentru tratarea durerilor de gât au fost folosiți strugurii necopti, iar stafidele au fost folosite pentru tratarea tuberculozei, constipației și setei. În tratamentul cancerului, holerei, variolei, ametelelor, infecțiilor ale pielii și ochilor, boli ale rinichilor și ficatului au fost folosiți strugurii necopti. Au fost dezvoltate varietăți de struguri fără sămburi, pentru a atrage consumatorii, însă cercetări recente au arătat că multe dintre proprietățile vindecătoare ale strugurilor provin chiar de la sămburi. În ceea ce privește calitățile

culinare, frunzele viței de vie sunt umplute cu carne tocată, orez și ceapă în prepararea mâncării tradițional-balcanice, Dolma (sarmale).

Din perspectivă creștină, întrebuintarea viței de vie are o mare importanță datorită folosirii vinului în cultul creștin la Sfânta Liturghie, la Litie, la Taina Sfinței Cununii, la înmormântare și la parastas. De aceea, sfânta noastră Biserică a acordat o atenție deosebită „sădirii viței de vie”. În „Moliftelnic” avem o rugăciune specială a cu această ocazie. În textul ei se face referire la ajutorul Domnului nostru Iisus Hristos, „Vița cea adevărată”, Cel Care i-a numit pe Apostolii Săi „mlădițe”, Cel Care pe „Israel ca pe o viță, scoțându-l din Egipt, l-a răsădit în pământul cel făgăduit”. Astfel, așa să vină și spre vița pentru care se face rugăciune și „să o sădească, să o înrădăcineze și să pună mila Sa întru ea”. Preotul se mai roagă „să o ferească pe ea de grindină, de ger, de polei năpraznic, de îngheț, de vânturi arzătoare, de furtună și de toată năpădirea vrăjmașilor văzuți și nevăzuți”. Iar, la sfârșit, când se va culege via să se „aducă rod din ea spre prefacerea în Sângele Hristosului Tău”. Iată, așadar subliniată întrebuintarea liturgică a viței de vie.

Pr. Florin IORDACHE

Colegiul de redacție

FONDATOR:
† Înalt Preasfințitul Arhiepiscop CALINIC
al Argeșului și Muscelului

Adresa: Strada Tepeș Vodă nr. 17 Tel/Fax: 0248/217629
e-mail: argesulortodox@yahoo.com Săptămânal tipărit de cotidianul ARGESUL

Editor:
Preot Daniel Gligore
- consilier cultural
Redactor șef:
Pr. Prof. Cornel Dragoș

Art designer: ing. Bogdan Ciocfiran

Redacția:
preot dr. Napoleon Dabu (secretar de redacție),
preot Florin Iordache,
diacon prof. Gabriel Firuță,
asist. univ. drd. Gabriela Saffa.

Responsabilitatea fiecărui articol publicat îi revine autorului ISSN: 1583-2643

Mântuirea bucurie

- continuare din pagina 1 -

Tot așa, Maica Domnului, s-a pregătit de trecerea cea din urmă, dându-i-se de veste din vreme. A trecut, ca și Iisus Cel Unul Născut, spre Ușile Raiului, prin despărțirea sufletului de trupul cel muritor, așa cum vom trece fiecare dintre noi, începându-l făcându-Se Iisus Însuși, ca să ne încurajeze, El așteptându-ne în zările de lumină a Împărăției fără de sfârșit.

Așezată pe lavita acoperită cu pânză țesută de mâna ei, Maica Domnului își amintea de copilărie, de templul sfânt unde a stat până la 15 ani, de logodna cu bătrânul Iosif, de îngerul ce venea din cer de la Dumnezeu cu vestea cea mare a Întrupării lui Iisus, de călătoria primejdită spre Betleemul Iudeii, de nașterea lui Iisus, de închinarea magilor din Răsărit, de tăierea împrejur a pruncului Iisus, de întâmpinarea dreptului Simeon, de fuga în Egipt, de întorcerea în Nazaretul Galileii.

Prin fața ochilor îi treceau: pelerinajul la Ierusalim, de sărbătoarea Paștilor, spaima că a pierdut pe Copilul Iisus, botezul Lui în Iordan, ieșirea la propovăduire, minunile care umeau lumea.

Curgându-i lacrimi, ca luminile candelii de vecernii, Maica Domnului își amintea de pătimirile lui Iisus, de rugăciunea din Grădina Ghetsmani, de trădarea lui Iuda, judecarea și condamnarea la moarte prin răstignirea pe Cruce.

Din înălțurile Crucii, privirea lui Iisus și acum este vie. Prăbușită de durere, bratele Sfântului Ioan îi devin reazem până la ora cea din urmă.

Cu bucurie nestăvilită, Maica Domnului, vede cu ochii săi Învierea Fiului lui Dumnezeu, îi aude glasul plin de duioșie, când le spune femeilor mironosite: Bucurați-vă!

Câtă bucurie să-și vadă pe Copilul Sfânt, de altădată, stând din nou cu Sfinții Săi ucenici, învățându-i și întărindu-i. Câtă bucurie la Înălțarea Domnului! Câtă mângâiere la Pogorârea Duhului Sfânt!

Și apoi câtă bucurie i s-a făcut când îngerul trimis de Iisus, Și-a vestit despărțirea sufletului de trupeasca viețuire. Îl vedea iarăși, aievea, pe Iisus!

Trupul ei, așezat în mormântul nou, din Grădina Ghetsmani, avea să fie ridicat la cer, de Iisus Hristos, că nu se putea să sufere stricăciunea. Așa va fi și cu noi, la învierea cea de obște.

Și acum, din bătrâne vremi, auzim cântându-se cu nădejde stare, imn Maicii Domnului, care veghează asupra noastră și ne ajută când îi cerem răspuns la rugăciunile noastre, cu credință tare: „Întru naștere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare. Mutatu-te-ai la viață, fiind Maica Vieții și cu rugăciunile tale, măntuiești din moarte, sufletele noastre”.

Maica Domnului n-a părăsit lumea. Este cu noi pururea. Se roagă pentru noi toți, ca nimeni să nu piară, ci să se măntuiască.

Cei care cinstim Adormirea Maicii Domnului, ziua de naștere într-o altă lume, vom primi bucuria împlinirii rugăciunilor, pe care i-le-am adresat.

Cerem cu pioșenie Maicii Domnului ca să ne răsplătească tuturor pentru osteneala drumului și credința în Iisus Hristos Domnul, împlinindu-ne toate cererile de ajutor, în toate ale vieții, întru mulți și binecuvântați ani.

Să cântăm și să medităm la cuvintele din Imnul – Acatist, închinat Maicii Domnului:

„Bucură-te, locasul lui Dumnezeu,
Bucură-te, stâlpul Bisericii cel neclintit
Bucură-te, adâncul miilor
Bucură-te, Maică pururea Fecioară!”

f. Calinic Argeș

Arhiepiscop al Argeșului și Muscelului

Mănăstirea Slănic Insulă de speranță Într-un ocean al neliniștii

Articolul de față nu-și propune să fie nicicum sub forma unui ghid turistic, în ciuda faptului că adesea credincioșii vorbesc despre Mănăstirea Slănic drept un spațiu unic (locașul impresionând atât prin aspectul exterior, cât și prin poziționarea geografică), căci simpla vizitare presupune de cele mai multe ori o minimă sau chiar absentă implicare interioară, iar adevărata valoare se vădește în primul rând în capacitatea acestui locas de a genera pelerinilor profunde vibrații în străfundurile sufletului, cu un ecou puternic de-a lungul întregii vieții.

Spațiu binecuvântat, primele impresii despre trăirea din această mănăstire pornesc încă din conștientizarea motivelor pentru care locul se află în inima pădurii, la capătul a 5 km de drum nu tocmai facil celor care aleg să urce la mănăstire pe jos, însuși accesul mașinilor fiind greoi, iar numărul mare de credincioși care îl străbat zilnic în acest mod probează încă o dată faptul că aici cu adevărat și-au găsit pacea și împlinirea sufletească. Peisajul specific zonei de dealuri înalte, rodnicia numeroșilor pomi fructiferi, simplitatea, curățenia și liniștea nu pot fi trecute cu vederea, redând în analogie însăși viața monahală.

Dar aspectele naturale sunt concurente și, în opinia mea, cu mult depășite, de calitatea umană ce se revărsa neîndoios asupra tuturor celor ce pășesc încrezători în acest loc, aducând argumente de netăgăduit în sprijinul

afirmației adânc înrădăcinate în conștiința poporului nostru cum că „OMUL SFINTEȘTE LOCUL”. Cine a avut norocul de a cunoaște pe cei ce cu răbdare și iubire rară slujesc Domnului și semenilor înțeleg că aceste cuvinte nu comportă exagerări, ci reprezintă o sinceră mărturie a unei persoane căreia i-au fost de ajuns doar două zile pentru a se convinge că Mănăstirea Slănic este un grăitor exemplu al prezenței viei a lui Hristos în această lume. Paradoxul face ca în supraaglomerările de populație din mediul urban să te simți mult mai înșingurat decât în acest loc

aparent retras, dar unde realmente îi simți pe Dumnezeu lângă tine.

Fiind la jumătatea Postului Maicii Domnului, aflorul impresionant de credincioși veniți pentru a se spovedi nu le-a lăsat preoților decât foarte puține clipe de răgaz, timp din care le-am răpit câteva momente în tentativa de a culege informații despre acest sfânt locaș. Conduc cu multă căldură în interiorul muzeului mănăstirii, mi-a fost

povestit de către un părinte (ce a refuzat să îi fie publicat numele) un scurt istoric al Mănăstirii Slănic, pe care voi încerca să îl redau în rândurile următoare.

Tradiția vorbește despre voievodul Vlad Tepeș drept ctitorul schitului Slănic, schit ce ar fi rezistat inclusiv pe vremea domniilor Neagoe Basarab și Mihai Viteazul. Însă prima atestare documentară are loc la 16 Mai 1679, când popa Nica, fiul lui Macarie, călugăr din Slănic, dăruiește mănăstirii Aninoasa biserica împreună cu delnița ei din Slănicul de Jos. Acest moment poate fi considerat practic actul de (re)înființare a schitului, întrucât prin trecerea bisericii de mir sub tutela mănăstirii Aninoasa aceasta se înscrie în circuitul monahal sub numele Schitul Slănic. Din nefericire, se pare că în 1805 schitul se desființează, biserica fiind mutată pe la 1830 într-un sat din Vlasca, iar ceea ce mai rămâne reprezintă ruinele și o cruce de piatră. La 1916 monahul Ilinarh Pulpea se retrage în sihăstrie și, împreună cu ieromonahul Isidor Ghimpețeanu încep în 1922 construirea unei biserici închinată Maicii Domnului, fiind ajutați de donația de 5 ha de pământ din partea moșnenilor slăniceni. După îndelungi eforturi (majoritatea materialelor de construcție au fost cărate cu spinarea de la mari distanțe), finalizarea construcției bisericii are loc în 1930, fiind sfințită la 19 octombrie același an.

În 1944, stareț este numit Vitimion Nițoiu, ce pune bazele

vieții monahale la Slănic prin introducerea rânduielii de slujbă zilnică după tipicul mănăstiresc și a vieții de obște după regulamentele monahale. În 1990 acesta, cunoscându-și dinainte sfârșitul, trece la cele veșnice, după ce lăsase încă din 1978 conducerea schitului ucenicului său, părintele Teofil Bădoiu.

Din 1991, o nouă biserică este ridicată pe locul celui din 1930, iar în 1992 schitul Slănic capătă statut de mănăstire. Astfel că, în prezent, pe dealul Slănicului, se află trei biserici: una închinată Măntuitorului, cu hramul „Schimbarea la Față”, alta în cinstea Maicii Domnului cu hramul „Nașterea Maicii Domnului”, iar cea de-a treia în cinstea Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica, unde cei 33 de slujitori ai Domnului se roagă neostenit pentru noi. Din păcate, cu foarte puțin timp în urmă, Dumnezeu l-a luat cu Sine în ceruri pe părintele stareț arhim. Teofil Bădoiu, lăsând în urma sa multă tristețe, însă, cu voia Celui de Sus, viața monahală de aici își va menține cursul binecuvântat sub conducerea noului stareț Clement Păunescu.

Iar dacă trecutul poate nu are aceeași forță de atracție ca în cazul altor mănăstiri, cu siguranță harul și cucernicia preoților au cucerit, cucereșc și vor continua să cucerească sufletele multor creștini însetați de Cuvântul lui Dumnezeu. O scurtă, dar de neuitat întâlnire cu doi dintre acești preoți, Părintele Visarion Sorescu, respectiv Părintele Daniel Coman, au reușit să răspundă multora dintre incertitudinile unui tânăr parcă mult prea mult ancorat în tumulturile vieții cotidiene din lumea largă.

Asadar, la finele a două zile de reală trăire spirituală, nu-mi rămâne decât a încheia aceste rânduri cu o mică rugămintă: Să ne ajute Dumnezeu să descoperim la timp aceste comori ale Sale, pentru că în acest fel să redescoperim adevăratele tezaure ce sălășluiesc în sufletul fiecăruia: Credința și Iubirea.

Bogdan DUMITRESCU

Vitamine duhovnicești pentru întărirea sufletului Icoana Adormirii Maicii Domnului

Pentru a înțelege Adormirea Maicii Domnului este de mare ajutor să cercetăm icoana praznicului. Vedem în ea trupul Maicii Domnului așezat în poziție înclinată, spre a sugera moartea. Deasupra ei, înconjurat de lumină, stă Domnul nostru Iisus Hristos înconjurat de îngeri și ținând în mâini sufletul Măicuței Sale, înfățișat ca un prunc în scutece, spre a sugera nașterea ei prin moarte întru viața veșnică. La dreapta, lângă capul Fecioarei, stă Petru care plânge și cădelnițează. La stânga stă Pavel, iar de fiecare parte a patului se pot vedea ceilalți Apostoli plângând. În unele icoane ale Adormirii Maicii Domnului se vede un personaj păgân ce încearcă să răstoarne catafalcul Fecioarei, iar un înger vine să-l lovească. Este vorba de controversa rezolvată la Sinodul din Efes (al III-lea Ecumenic- 431), și anume dacă Maica Domnului este născătoare omului Hristos (Hristotokos) sau Născătoare de Dumnezeu (Theotokos).

Icoana arată biruința Ortodoxiei prin îngerul ce lovește personajul care ar fi răsturnat învățătura Bisericii potrivit căreia Maria este Theotokos, adică Născătoare de Dumnezeu-Om Iisus.

Această icoană minunată se poate folosi spre a explica copiilor moartea. Când murim, trupul adorme în Domnul și este dus la cimitir, unde se va odihni. Sufletul este luat la ceruri de Hristos, iar la a Doua Sa Venire El va învia trupul și-l va uni din nou cu sufletul. Astfel vom fi pururea cu Domnul.

(după Anthony Coniaris)

Selectie realizată de
Pr. Prof. Cornel DRAGOS

Liturgică

În timpul primelor ectenii și la Vohodul Mare, preotul poate să pomenească și „pe cei pentru care se săvârșește Liturghia aceasta...” sau nu?

Ectenie (ectenis, es = întins, prelungit; effhi = rugăciune; ectenie effhi = rugăciune prelungită, stăruitoare) - îndemn stăruitor la rugăciune; este rugăciunea de cerere cea mai completă, o sinteză a cererilor Bisericii în cadrul Liturghiei Ortodoxe; lat. collecta = rugăciune colectivă, socială — rostită în numele poporului („Cu pace Domnului să ne rugăm...”, „Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule... rugămu-ne Tîe, auzi-ne și ne miluiește”); ea formulează dorințele, nevoile și cererile spirituale și materiale ale întregii adunări, în zeci de formule stabilite de Biserică.

Diferite forme ale ecteniei în cultul ortodox

Despre temeiurile scripturistice ale ecteniei aflăm la I Timotei 2, 1: „Vă îndemn deci, înainte de toate să faceți cereri, rugăciuni, mijlociri, mulțumiri, pentru toți oamenii”. Parte integrantă a cultului creștin, încă din epoca apostolică, ectenia este atestată de Sfinții Părinți, în secolele următoare (Justin Martirul, Ioan Hrisostom, Chiril al Ierusalimului ș.a.).

Ectenia este de mai multe feluri: *Ectenia mare* (cuprinde mai multe cereri), care se rostește la începutul Laudelor mari, la Sfânta Liturghie, Sfintele Taine, ierurgii principale (ex. Aghiasma mare); *Ectenia mică* este o prescurtare a Ecteniei mari; *Ectenia pentru catehumeni* („Rugăți-vă cei chemați Domnului... Cei credincioși pentru cei chemați să ne rugăm, ca Domnul să-i miluiască pe dânșii...”); *Ectenia întretită* (stăruitoare) care se rostește de obicei după citirile biblice („Să zicem toți din tot sufletul... Doamne, Atotstăpânitorule, Dumnezeul părinților noștri, rugămu-ne Tîe, auzi-ne și ne

Liturgică

Ectenia ca formă de rugăciune

miluiește. Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, rugămu-ne Tîe, auzi-ne și ne miluiește...”; *Ectenia cererilor* („... de la Domnul să cerem...” „Dă, Doamne”). Se mai numește *sinapsis* = legătură, unire, pentru că se unesc de obicei mai multe cereri într-o rugăciune; și *eirinika* = cu pace, căci conține

Maslului, a Sfeștaniei, a plecării genunchilor, la sărbătoarea Rusaliilor etc., se introduc cereri speciale pentru cei care săvârșesc acestea sau pentru situațiile speciale la care se referă acestea.

Ecteniile Vecerniei, Utreniei și ale Sfinței Liturghii sunt statornice și întotdeauna aceleași. Sunt pomeneți cu numele doar arhiereul, împărații și egumenii mănăstirilor, dacă slujbele acestea se fac la mănăstiri, și alte categorii de credincioși, care sunt prezenți sau lipsesc, cei care intră în biserică, preoții, diaconii, clerul și poporul, cei care locuiesc în mănăstire sau în orașul în care se săvârșește slujba, precum și creștinii care se află în împrejurări deosebite, adică cei ce călătoresc pe ape, cei ce sunt pe cale, bolnavii, cei care pătînesc, cei care sunt în robie etc.

Nici în manuscrisul tradițional nu se menționează inserarea cererilor pentru alte persoane și nici pomeneirea cu numele pentru care se săvârșește Sfânta Liturghie. Prin urmare, nu este permisă introducerea unor asemenea cereri.

Dimpotrivă, Ectenia întretită de după citirea Evangheliei este locul indicat unde se va introduce cererea pentru cei pentru care se săvârșește Dumnezeiasca Liturghie. Mai exact, cererea: „Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea...”, este locul în care se introduce pomeneirea numelor acestora. După aceasta, conform tradiției, se introduce cererea: „Pentru fericirii și pururea pomeniții...”, a celor adormiți, pentru care se face Sfânta Liturghie, și se face pomeneirea numelor lor.

În Moltfelnicile de astăzi și în Liturghiere, nu există această cerere, dar se găsește în manuscrisele și în cărțile liturgice slavone, mai ales în Liturghiile speciale pentru adormirea sufletelor celor adormiți, unde are forma

cererii care se rostește la parastase („Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule...”, „încă ne rugăm pentru odihna sufletelor...”, „Ca Domnul Dumnezeul nostru să așeze sufletele lor...”), însoțite de rugăciunea „Dumnezeul duhurilor și a tot trupul...” și de jertfa de tămăie.

Cererile speciale și pomeneirea în ecteniile liturghiilor duminicale

Să consemnăm faptul că ectenia este trecută cu vederea sau se rostește astăzi „în taină”, la liturghiile de duminică și în sărbători, în bisericile noastre, ca să se evite, oarecum, lungimea slujbei, dar, la liturghiile particulare, unde nu există motiv de prescurtare, trebuie să se rostească, ca să nu mai vorbim și de celelalte situații la care ne-am referit, în care se obișnuiește, în mod greșit să se sară.

Cât privește pomeneirea numelor celor pentru care se săvârșește Liturghia, vii și adormiți, în timpul Vohodului Mare, de vreme ce este vorba despre Liturghie particulară, ar fi bine să fie pomeneite numele celor care aduc daruri și la ectenie și la Vohodul Mare, așa cum sunt pomeneite neapărat la Proscomidie și după sfințirea Cinstitelor Darurilor.

La Liturghiile de duminică și din sărbători, însă, unde jertfa este adusă de toată și pentru toată comunitatea creștină, nu trebuie vreo dată, prin pomeneirea publică a numelor, să se arate că jertfa Sfintei Liturghii este revendicată doar de anumite persoane privilegiate (apud Ioannis Foundoulis, *Dialoguri Liturgice*, vol. I, pag. 132-134).

Diacon Prof. Gabriel FIRUȚĂ

mai multe cereri pentru pace (ex. „Cu pace Domnului să ne rugăm”). Ectenia se încheie cu ectonisul.

Cine poate fi pomeneit în ectenii

Așa cum știm cu toții, la ecteniile diferitelor slujbe și ale Sfințelor Taine, precum cea a Sfântului Botez, a Nunții, a Hirotoniei, a

locul în care se introduce pomeneirea numelor acestora. După aceasta, conform tradiției, se introduce cererea: „Pentru fericirii și pururea pomeniții...”, a celor adormiți, pentru care se face Sfânta Liturghie, și se face pomeneirea numelor lor.

În Moltfelnicile de astăzi și în Liturghiere, nu există această cerere, dar se găsește în manuscrisele și în cărțile liturgice slavone, mai ales în Liturghiile speciale pentru adormirea sufletelor celor adormiți, unde are forma

VĂMILE VĂZDUHULUI în pictura bisericească și în tradiția poporului nostru (II)

Reprezentare artistică

Înfățișarea vămilor văzduhului în pictura murală a sfințelor lăcașuri nu a însemnat altceva decât o transpunere vizuală a mărturiilor Sfinților Părinți cu privire la acest subiect. Astfel, la Suceava, din porunca voievodului Petru Rareș, în anul 1537 s-a executat ansamblul de pictură interioară și exterioră a mănăstirii Moldovița, numele zugravului rămânând anonim. Cât privește lucrarea exterioră, pe peretele de nord, în dreptul pronaosului, încă se mai disting scene din vămile văzduhului. Acestea sunt reprezentate printr-un fel de porți de nori ce străjuiesc niște capete de punți aeriene. Ultima vamă constituie Puntea Raiului care trece peste Gura Iadului. Această din urmă vamă este înconjurată de un întunecur de nepătruns. Nu lipsește nici scena Judecării de Apoi, și este redată în pridvor, pe peretele estic.

Apogeul picturii din vremea lui Petru Rareș (1527-1538; 1541-1546) a fost atins prin lucrările murale exterioare ale mănăstirii Voroneț, ctitorie a Sfințului voievod Ștefan cel Mare. Artistul anonim (deși unii au presupus că ar fi vorba despre Marcu Pristavul) a pornit de la schemele iconografice tradiționale, adăugând o serie de inovații și modificări. Se acordă un loc central scenei Judecării de Apoi, pe care meșterul a zugrăvit-o pe întreg peretele de vest, desfășurând-o în patru registre picturale. Ceea ce ne interesează este cuprins în cel al patrulea registru, unde, în mijloc, apare cumpăna dreptății în care sunt cântărite faptele fiecăruia, lupta între îngeri și demoni

pentru a câștiga sufletele oamenilor răposați. Într-o manieră satirică, sunt înfățișați demonii purtând suluri de pergament pe care sunt înscrise păcatele oamenilor. Scena denotă și un profund dramatism, ceea ce dovedește măiestria artistului care a reușit să individualizeze fiecare personaj cu expresii ce sugerează teama, deznădejdea sau căința tardivă. Zugrăvite pe un fond albastru, viu, inspirat din natură, aceste imagini ies în evidență prin finețea și claritatea cu care au fost executate. Nicolae Iorga a remarcat stilul aparte în care a fost redată tema picturală care a avut ca motiv reprezentarea românească a vameșilor văzduhului.

Viziune populară despre vămile văzduhului

Tradiția poporului nostru a conturat imaginea vămilor într-o manieră originală, bazată însă pe învățătura Bisericii. Numărul vămilor văzduhului diferă, unii socotind 24 de vămii, iar alții vorbind de 99; depinde de numărul de păcate săvârșite și cunoscute în comunitatea vremii respective. În fața fiecărei vămii, sufletul muritorului, însoțit de îngerul său păzitor, este obligat să dea socoteală de păcatul coresponsuzător vămii în care a fost înregistrat.

Înfățișarea vameșilor văzduhului diferă și ea de la o vamă la alta, după cum păcatul săvârșit a fost mai mult sau mai puțin grav. Acești supraveghetori ai vămilor, negricioși și plini de răutate, descifrează de pe un pergament negru scris cu litere albe,

păcatul afectat vămii lor. Sufletele păcătoșilor pot depăși vama, plătind vameșilor cu gologanii puși în mâinile lor la moarte. Pentru sufletul muritorului acuzat pe nedrept, intervine îngerul păzitor, izbînd în vameși și scăpându-l de acuzațiile nefondate.

Ultima vamă este și cea mai dificilă, deoarece sufletul, de data aceasta, va fi lăsat să o treacă singur. „Puntea Raiului e îngustă ca o lamă de paloș și lungă cât un curcubeu. În întunericul ultimei vămii, brăzdate de Vântul turbat și de vaietele care se ridică năprasnice din Gura Iadului, sufletul are ca singură călăuză lumânarea ce i s-a pus la moarte în mână. Obișnuit, acesta se stinge de la primii pași. Atunci sufletul celui drept prinde aripi și intră pe porțile de safir ale cerului, iar al celui păcătos își pierde cumpăna și cade vertiginos în hăul plin de larmă” (Romulus Vulcănescu, *Mitologie română*, 1987).

Nefărtatul este un contracreator care imită pentru a opune creațiile lui celor ale fratelui său, Fărtatul. Fiind un spirit agitat, neînțeleghetor și înclinat spre răutate, Nefărtatul i-a organizat pedemoni într-o ceată, numităși ceata vameșilor văzduhului. La origine, acești vameși înfricoșători au fost spirite luminoase care însă au căzut din cer odată cu Nefărtatul (Satana) și au rămas în suspensie în văzduh (Ibidem).

Referindu-se la definirea văzduhului în gândirea populară Tudor Pamfilie scria: „văzduhul, după închipuirea poporului român, este golul dintre pământ și cer, pe unde umblă și bat vânturile, unde plutesc norii ce aduc ploaia și ninsoarea după crearea primului cer, iar câteodată se amestecă duhurile necurate, care uneori au o putere covârșitoare” (*Văzduhul după credințele poporului român*, București, Viena, 1916).

Românul greșește atunci când spune: „fă-te frate cu diavolul până treci puntea”, adică vama văzduhului în context. În realitate, orice pact încheiat cu vrăjmașul binelui se dovedește în cele din urmă a fi defavorabil omului. Diavolul multe promite și chiar le înfăptuiește, însă plata pe care o va cere va fi cu mult peste valoarea prestației: sufletul celui amăgit.

Amalia CORNĂTEANU

Studii postuniversitare (master) pentru formarea interpreților autorizați în limbajul mimico-gestual

Cu binecuvântarea Înalț Preasfințitului Părinte Calinic, Arhiepiscop al Argeșului și Muscelului, începând cu toamna anului 2009, la Universitatea de Stat din Pitești – Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfânta Mucenți Filoteia”, a fost demarat un program de studii postuniversitare pentru formarea interpreților în limbajul mimico-gestual, intitulat **Misiune și slujire prin limbajul mimico-gestual**, elaborat în conformitate cu standardele Uniunii Europene și acreditat A.R.A.C.I.S. Acesta este rodul colaborării dintre această instituție și Asociația Națională a Surzilor din România, precum și al strădaniilor noastre de a oferi comunităților persoanelor surde din cuprinsul României interpreți cu pregătire de specialitate, cunoscători ai limbajului mimico-gestual românesc, care să își desfășoare activitatea în instituțiile publice din structurile administrative locale și naționale.

Finalitatea acestui program de studii postuniversitare, elaborat în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, al președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap și al ministrului Educației, Cercetării și Tineretului pentru aprobarea Metodologiei de autorizare a interpreților limbajului mimico-gestual și a interpreților limbajului specific persoanei cu surdocecitate, publicat în M.O. 662 / 27 septembrie 2007, este pregătirea de personal specializat, cunoscător al limbajului mimico-gestual, care să funcționeze ca:

- interpreți în cadrul instituțiilor publice (administrație centrală și locală, instanțe de judecată, organisme de mediere, organisme financiare, bănci, posturi TV, asistență socială a persoanelor surde, interpreți-ghizi pentru mânăstrile monumente istorice, muzee, biblioteci etc.);

- preoți și cântăreți bisericesti în comunitățile locale ale surzilor ortodocși;

- profesori în centrele școlare speciale pentru surzi și hipoacuzici;
- pregătirea de interpreți care să transmită în limbaj mimico-gestual conținuturile emisiunilor difuzate de postul de televiziune **Trinitas TV**;
- interpret în limbajul mimico-gestual american.

Vă anunțăm că cei care doresc să participe la cursurile de masterat mai sus prezentate, în vederea obținerii autorizării de interpret în limbajul mimico-gestual, se pot înscrie la acest program de studii postuniversitare, căruia i-au fost alocate 50 de locuri. Înscrierile se fac la secretariatul Facultății de Teologie Ortodoxă „Sfânta Mucenți Filoteia” din Pitești, Str. Gheorghe Doja, nr. 41, cod 110253, Pitești, jud. Argeș, România, Tel: 0348 / 453 311, în perioada 1-17 septembrie 2010.

Pentru relații suplimentare Tel: 0722 483 296.

Director de program,
Pr. conf. univ. dr. Constantin ONU

FAMILIA „biserica din casă”

Puterea rugăciunii mamei

Multe familii contemporane, care trăiesc după voia lor, refuzând ajutorul lui Dumnezeu și binecuvântarea Bisericii, au o multime de probleme morale și psihologice, dar și multă instabilitate. Povestește doctorul Dimitri Avdeev: „A venit la mine, nu demult, o femeie de patruzeci și ceva de ani, care are un mare necaz: fiul ei se droghează. Situația ei era una tipică: fiul nu consideră necesar să meargă la medic, nu este apropiat de Dumnezeu și de Biserica, comunică foarte puțin cu mama și dispar diverse obiecte din casă. Femeia era toată plânsă, obosită, chinată”. La prima vedere, situația pare fără ieșire. Cum să înceapă discuția în acest caz?

Un mare rugător rus, Sfântul Serafim de Sarov, spunea: „Dobândește duhul păcii și mii de oameni se vor mântui în jurul tău”. Bineînțeles, noi nu țintim spre mii. În situația concretă descrisă, cel mai important era ca fiul și cei ai casei să dobândească pacea lăuntrică spre mântuire. Este foarte important ca mama să se roage pentru fiul ei, să-și reanelizeze viața, să se pregătească pentru o spovedanie generală. Trebuie realizată o însănătoșire spirituală a mediului copilului bolnav. Cum se face aceasta? Se sfințește casa, se face cununie cu sotul (dacă aceasta nu s-a făcut și dacă soțul este pregătit pentru Taină), iar fiul este pomenit la sfințele slujbe. Toate aceste medicamente sufletești dau un rezultat simțitor.

I-am povestit femeii cazul unui medic cunoscut care bea foarte mult și avea un mod de viață dezlănțit. Cu toate acestea, el iubea bolnavii și se purta frumos cu ei. Probabil că din acest motiv S-a milostivit Dumnezeu de El. Mama acestuia este o femeie profund credincioasă și numai ea știe câte lacrimi a vărsat, în rugăciuni la Dumnezeu, pentru fiul ei. Totuși, nu se întrevedea nici o speranță de îndreptare, familia medicului fiind pe punctul de destrămare. Asadar, doctorul era într-o stare gravă. S-a așezat pe canapeaua de la trieri, atunci când a văzut icoana Maicii Domnului din calendar. Nu-mi pot explica în ce fel a putut el să se roage, având în vedere starea sa. Deși nici nu știa rugăciuni, a simțit clar cum „mizeria” i-a zburat din cap. Mi-a povestit că după aceea nu s-a mai putut așeza pe canapea. Acest om s-a schimbat într-o clipă: a încetat să mai bea, a început să creadă și să-și ducă și copiii la biserică. Cazul colegului ne învață că nu trebuie să disperăm, ci să credem. Hristos vede și aude necazurile noastre. Dacă nu schimbă imediat lucrurile din rău în bine, înseamnă că nu atunci este, pentru aceasta, voia Sa cea sfântă. Dar e posibil ca a doua zi, dacă noi vom fi mai curății, pocăiți, dacă ne vom ruga cu tărie, lucrurile să se schimbe. Despre puterea rugăciunii de mamă în popor se spune adânc: „Rugăciunea mamei te scoate și din fundul mării”.

Importanța rugăciunii materne și binecuvântarea acesteia este ilustrată în amintirile Preasfințitului Serghie Sokolov, Episcop de Novosibirsk și Berd, acum răposat. El descria rugăciunile pe care le făcea alături de mama sa. Atunci când se încheiau rugăciunile, mama sa lua binecuvântarea de la fiul ei, arhierue. El o binecuvânta, după care își pleca capul pentru ca mama să-l însemneze cu semnul crucii pe fiul ei, episcopul. Iată cât de importantă este binecuvântarea maternă! Mila lui Dumnezeu este nemăsurată, iar dacă El este implorat cu credință și nădejde tare, rugăciunea mamei va fi auzită negreșit.

(Dr. Dimitri Avdeev, Ioana Besedina, *Femeia și problemele ei; perspectiva psihiatrului ortodox*, Ed. Sophia, București, 2010, pag. 75-79).

Rubrică realizată de Roxana DRAGOS

Stella Maris, ctitorie a reginei Maria a României

Maria de Saxa-Coburg-Gotha (1873-1938) căsătorită cu Ferdinand de Hohenzollern-Sigmaringen urcă pe tronul României în calitate de regină când avea aproape 40 de ani. Doi ani mai târziu, a urmat războiul pentru întregire națională, cu înfrângerea armatei române din 1916, exilul de la Iași, urmat apoi de greutățile de după război și, abia consolidată România, a murit regele Ferdinand (1927). Alungată din Regentă, îndepărtată de Carol al II-lea, ea s-a văzut redusă la viața de la Bran și Grădina Castelului de la Balcic (în Bulgaria de azi) unde, în anul 1932 a construit mica capelă ortodoxă Stella Maris pentru rugăciuni, cât și pentru propriul memorial. Ea parcă îi imită pașii Sfintei Elena, mama împăratului bizantin Constantin cel Mare. Elena a mers în Ierusalim pentru a găsi crucea de pe Golgota și a construit un lăcaș de cult cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” în Grădina Ghetsimani.

În partea stângă a capelui, Regina Maria a pus să se construiască o cișmea de apă curgătoare, aceasta sugerând păstrarea sufletului curat, amintind în același timp de spălarea picioarelor de către Apostolii lui Hristos ca un simbol al smereniei iar în partea dreaptă, deasupra zidului, dinspre mare a fost ridicat clopotul.

Fresca de deasupra intrării este o reprezentare a Maicii Domnului, (pictarea Fecioarei Maria este un gest tradițional al rugăciunii pentru ocrotire), alături de aceasta observându-se portretele reginei Maria și al prințesei Ileana ctitorii capelui.

În interiorul capelui există tronul și iconostasul din lemn realizate în anul 1721. Regina le-a cumpărat din Cipru special pentru capelă. Tronul este frumos sculptat și aurit, observându-se simbolismul creștinismului timpuriu. Cele două picioare din față ale tronului sunt sculptate în formă de serpi, iar mânerul cu forme și compoziții florale redau scene din Rai, în timp ce spătarul prezintă elementele florale ce alcătuiesc câte un semicerc spre exterior pe care se află lei heraldici, simbolul puterii și al vigilenței (potrivit legendelor medievale, regele animalelor dormea cu ochii deschiși), pănul care tine în cioc o cruce, reprezentând simbolul vieții veșnice, în stânga lui este ținutul păcatelor cu luna și

doouă pentagrame, simbolurile lui Adam și Eva, de cealaltă parte se află soarele, care simbolizează lumina dumnezeiască a vieții și adevărului veșnic, care învinge întinerul păcatului și al morții. Deasupra soarelui se află mitra episcopului înconjurată de o sabie, simbolul dreptății și de sceptor, simbolul antic al puterii. În partea de sus a spătarului este sculptată pasărea Phoenix, care în religia creștină reprezintă semnul veșniciei și al renașterii. Tot aici apare un soare cu o coroană susținută de doi Serafimi simbolizându-l pe Hristos Salvatorul, perfecțiunea lui Dumnezeu și puterea supremă. Iconostasul a fost dintotdeauna opera colectivă a aceluia care îl comandă și a aceluia care îl execută.

Pe porțile împărătești este redată tema Bunei Vestiri, însoțită de figurile

prorocilor David și Solomon, în partea de jos sunt înfățișați Sf. Vasile cel Mare și Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Grigore Teologul și Sf. Atanasie de Alexandria. În medalionul mic care unește porțile este înfățișat Iisus Hristos și Maica Domnului (icoanele originale fac parte azi din expoziția de muzeu a Castelului de la Balcic din Vila Ciubul liniștit).

Pe crucea care termină iconostasul și el aurit, este pictat Hristos crucificat, iar la extreme se află cei patru evangheliști. Sub scena crucificării este pictată o peșteră cu

craniul lui Adam, și o sculptură florală însoțită de reprezentări de îngeri și eroi biblici.

Cupola, simbolul bizantin al veșniciei și al spațiului ceresc conține în centrul ei, pictura reprezentându-l pe Iisus Hristos Pantocrator. În jurul lui, în cercul cupolei se află cele zece ranguri îngerești, iar în cercul inferior cei douăsprezece apostoli, iar în patruleterul care descrie cupola fiind pictați cei patru evangheliști: Sf. Apostol Matei înfățișat ca un om, Marcu reprezentat ca un leu, Luca ca un vitel și Ioan Teologul ca un vultur.

Pe peretele stâng al iconostasului este pictată scena „Adormirii Maicii Domnului”, iar în dreapta „Intrarea Maicii Domnului în Biserică.” Mai multe scene din Vechiul Testament, Noul Testament și, figuri-simboluri, printre care Sf. Treime, Nașterea lui Hristos cu steaua din Betleem și magii, îngeri arhangheli și sfinți vin să completeze pictura din capelă.

În zidul terasei de lângă capelă se află încastrată o placă memorială de mulțumire de la regina Maria către secretarul ei Gaetan Denize care a supravegheat lucrările de construire a lăcașului de cult „Stella Maris” (tot el este cel care a condus proiectul de construire a paraclisului de la Bran identic ca arhitectură și mărime cu cel de la Balcic).

După o grea suferință, regina Maria a murit în seara zilei de 18 iulie 1938 la Sinaia. Potrivit dorinței sale, exprimată prin testament, inima i-a fost scoasă din trup, pusă într-o mică raclă de aur, împodobită cu stemele provinciilor României Mari și depusă în capela ortodoxă din grădina Castelului de la Balcic ce da spre mare (în dreapta intrării în capelă, lângă ea a fost depusă o coroană de lemn de dafin, trimisă din Malta în semn de considerație pentru regina, aceasta și-a petrecut o parte a copilăriei sale acolo; cât timp inima ei a rămas la Balcic, în fața ușilor capelui s-au aflat permanent santinelle), iar trupul i-a fost înhumat în Biserica episcopală de la Curtea de Argeș. După tragicul an 1940, când România pierde Cadriaterul în favoarea Bulgariei, racla cu inima reginei a fost mutată în paraclisul de la Bran, iar apoi adusă în patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României în anul 1971.

Prof. Olimpia FLOREA

Falsele adevăruri ale societății contemporane (I)

Mai demult am fost la o terasă. Fiind nefumător convins, i-am rugat pe tinerii de la masa alăturată să încerce să fumeze mai puțin, sau măcar să pună scrumiera pe colțul mesei, astfel încât să nu fiu nevoit să respir fumul lor. Era evident că rugămintea mea nu era pe placul lor și eram pregătit pentru o replică dură. Trebuie să recunosc însă faptul că am fost surprins de replica primită: „Ce, frate, ești pocăit, de nu fumezi?”

M-am gândit imediat la alte câteva situații similare, în care refuzând diferite băuturi tari sau lucruri pe care nu le consideram compatibile cu personalitatea mea am fost întrebat pe un ton ironic dacă nu cumva sunt

să-i contrazic, sunt binevenit. Nu am continuat, neavând argumente suficiente de simple și ușor de expus în cele 2 minute pe care ai mei colegi de dialog le aveau de așteptat până să vină băutura. Dar am primi o bună temă de analiză.

Mi-au trebuit câțiva ani să înțeleg substratul întâmplării povestite mai sus. A durat mult timp ca să înțeleg că respectivele argumente nu veneau de la partenerii de dialog, ci aceștia la rândul lor au preluat de la alții și alții această „logică”, care de fapt nu este de natură umană. Pun ghilimelele întrucât în cazul de față nu vorbim de o logică, ci de un sofism (DEX: raționament

taina Spovedaniei și Împărtășaniei, prin care El însuși plătește pentru greșelile noastre pe care ni le recunoaștem și pe care suntem dispuși să ni le îndreptăm.

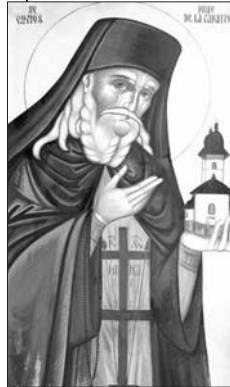
Tatăl Minciunii însă nu s-a resemnat cu înfrângerea primită, și a construit scut sub umbra căruia să înflorească păcatul și a început să invite pe cei ignoranți pe calea păcatului cu argumente „logice”. De aproape 1900 de ani (ce coincidentă, chiar după Hristos) omnia a trecut printr-o serie de valuri ale iluminismului”. La 300 de ani după Hristos deja apăruse prima școală de sofism, în care contra unor sume de bani diverși filozofi învățau tinerii care doreau funcții în viața publică, cum să găsească argumente logice pentru care să justifice orice acțiune, chiar și imorală. Științele încep să înlocuiască puterea religiilor lumii iar omul „luminat” este învățat să întreprindă acțiuni după dictionul argumentului rațional și nu după glasul conștiinței și al moralei.

Și iată-ne ajunși pe nesimțite în vremurile contemporane, în care e normal să nu te căsătorești, în care să ajuți este o prostie, unde e etic să „ciupești” un pic, unde există parade gay, unde noul Dumnezeu se numește „banul” și unde e aproape imposibil să mai deosebești binele de rău. Iar în această societate care ne îndeamnă să mergem pe calea greșită mulți dintre cei care mai găsesc timp pentru a folosi armele date de Hristos nu mai știu cum să le folosească. Mergem la spovedanie doar de 2 ori pe an și numai fiindcă așa am fost învățați. Vedem numai păcatele mici (de tipul am mâncat o prăjitură în zi de post) uitând că de fapt a fi creștin înseamnă mai presus de orice a urma exemplul lui Hristos. Dacă ai o cămașă murdară și speli numai o mânecă, eu va rămâne în ansamblul ei murdară, oricât de bun ar fi detergentul folosit. Așa și spovedania, care este cel mai bun detergent anti-păcat, nu se poate curăți cu totul dacă suntem orbi și nu numai că nu admitem totalitatea erorilor săvârșite, dar chiar continuăm să le comitem.

Prezenta rubrică își propune să analizeze toate falsele adevăruri ale societății contemporane, sofismele care ne înconjoară și să ofere contraargumentele necesare combaterii lor. Această rubrică se dorește a fi interactivă, și așteptăm orice propunere, argument și temă de analiză pe adresa argesulortodox@yahoo.com.

Andrei DUMITRICA

Noi Sfinți români nemțeni Cuviosul Iosif de la Văratec

Născut în jurul anului 1750 în satul transilvănean Valea Jidonului, Cuviosul Iosif a intrat de tânăr în monahism, cunoșcând, se pare, activitatea Sfântului Paisie Velicovșchi de la Dragomirna, Secu și Neamț. A fost hirotonit ieromonah și, pe la anul 1799, era îndrumătorul duhovnicesc la Schitul Pocrov de lângă Mănăstirea Neamț și duhovnic al maicilor de la Schitul Gura Carpenului și Durău. S-a retras în viața sihăstrească în Munții Neamțului, în locurile numite până astăzi „Poiana lui Iosif”, „Păraul lui Iosif” sau „Chiliile lui Iosif”. După 1785, împreună cu maicile Olimpiada și apoi Nazaria de la Schitul Durău, a pus bazele Mănăstirii Văratec, astăzi cea mai mare mănăstire ortodoxă de maici din lume. A ctitorit cele două biserici cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”: cea din lemn, din 1785, și apoi pe cea din zid, între 1808 și 1812.

Cuviosul a avut preocupări culturale, copiind, în afară de cărțile Sfintei Scripturi, și scrieri ale Sfinților Părinți. S-a mutat la cele veșnice la 28 decembrie 1828 la Văratec, fiind înmormântat în pronaosul Bisericii ctitorite „Adormirea Maicii Domnului”. Ca urmare a cercetării minunatei sale vieți, a fost canonizat în ședința Sfântului Sinod din 5-7 martie 2008, cu zi de prăznuire 16 august, ziua în care îi cinștim și pe Sfinții Martiri Brâncoveni.

(după „Enciclopedia Ortodoxiei românești”, Ed. I.B.M.B.O.R., București, 2010, pag. 350-351)

protestant, evanghelist, baptist etc. M-am gândit și la conceptul de marketing numit „branding” care presupune transmiterea indirectă de valori și atribute printr-un produs / statut / imagine etc. Și am început să mă gândesc de unde până unde „brandul” de tânăr creștin ortodox este asociat în mod normal cu tutunul, alcoolul și diferite comportamente nepotrivite.

Așa că mi-am permis să-i întreb pe fumătorii de alături de ce consideră că a fi ortodox presupune ca normalitate să fumezi sau să bei în neștre. Din nou am fost surprins, întrucât nu mă așteptam să primesc un răspuns care să aibă sens:

„Vere, uite care-i șmenul: Dumnezeu a zis la primii oameni să se bucure de toate. Și apoi așa a rămas, până când Moise și Iisus au dat niște legi. Și în nici o lege nu au zis să nu bei sau să nu fumezi sau să nu te distrezi sau să nu-ți trăiești viața. Iar apoi au venit tot felul de zăpăciți și rătăciți care s-au numit în fel și chip, și care în numele credinței te pun, frate, să te faci călugăr și țin la tot felul de reguli fără sens”

Trebuie să spun că nu sunt un teolog, nu cunosc Biblia pe dinafară, dar cu toate acestea mi s-a părut ceva ciudat în răspunsul lor, aparent fără cusur. Întrebându-i dacă au citit Sfânta Scriptură mi-au confirmat că nu, nefiind cazul, dar că, dacă pot

corect din punct de vedere formal, dar greșit din punct de vedere al conținutului, adesea folosit pentru a induce în eroare). Iar motivația afirmației că nu discutăm de ceva de natură umană este aceea că prezentul tip de „logică” apare pentru prima oară în *Facere*, când în baza unor argumente sofiste Adam și Eva sunt convinși să comită păcatul neascultării.

„Tatăl minciunii” știe că o minciună bună trebuie să îndeplinească adevărul cu neadevărul, în caz contrar înșelarea fiind evidentă. Și mai știe că acest năvod al minciunii prinde bine în apele ignoranței, motiv pentru care de mii de ani pescuiește neobosit și cu succes discipoli ai ideilor sale antidumnezeiești.

Dacă astăzi ar veni vremea judecării și Judecătorul ar face un sondaj ar găsi o multime de oameni autodeclarați creștini. Dacă ne-ar întreba ce părere avem despre noi, o majoritate covârșitoare ar răspunde că „sunt creștin, sunt un om bun, merit să merg în rai”. Inșă dacă fiecare din noi ar fi capabil să-și cerceteze sufletul cu obiectivitate și deplină cunoștință, oare câți dintre noi am fi surprinși să vedem că viața pe care o ducem este doar aparent creștină?

Iisus ne-a lăsat „armele” cu care să învingem puterea celor care ne împing pe calea rătăcirii. Si mai presus de orice ne-a lăsat

Sfântul Martir Constantin Brâncoveanu

Un fluviu năvalnic, în munte săpat

Nu aduc din vreme mai mult decât semnele rămase,

Decât cronicile trecute și nearse.

Nu încerc colb nou să șterg de pe file,

E de-ajuns Brâncoveanu și-a lui sfânt-ămintire,

E de-ajuns să simt demnitătea unui domn și tată,

Mândria românească fără de pată.

Brâncoveanu, nu fiții, nu i-a pierdut

Și nici el din pământ nu ne-a fost desfăcut,

Sângele n-a curs, capetele-s netăiate,

Nu cunoaștem pe domn jupuit jumătate.

Brâncoveanu n-a murit pe pământ păgân

Sufletul lui sfânt nu s-a strămutat.

Voievodul rămâne pe plaiul român,

Un fluviu năvalnic, în munte săpat.

Sau poate e câmpul cu fluviul în gene

Sau poate-n Horezu-i o frescă-nțeleaptă

S-aducă aminte de vremuri prin vreme

Brâncoveanu-n palate e poate o treaptă.

Brâncoveanu n-a murit pe pământuri păgâne

N-a fost devastat de credință și ani,

De smerenie n-a fost jupuit, se spune,

Deși a fost domn cu multime de bani.

N-a fost prădat de demnitate sau țară

De credință și faptă, de izbândă și vis

A rămas un fluviu ce nu curge afară,

A rămas un munte ce nu cade-n abis.

Sângele n-a curs, capetele-s netăiate

Fiii prin veacuri nu și-a pierdut,

Nu cunoaștem pe domn jupuit jumătate

Ci cunoaștem un fluviu cu-afluenți de temut.

Ing. Dr. Dan DRĂGOI
(din poemul „Dreptul la demnitate”, 1978)

Familia, o grădină a Domnului

Se cuvine să manifestăm mulțumirea noastră față de Dumnezeu, Tatăl nostru Cereș pentru harul oferit nouă, familiilor și bisericilor noastre, pentru binecuvântările prin care umple viața noastră de fericire în fiecare zi, oferindu-ne posibilitatea să construim prezentul și viitorul nostru în armonie cu Planul Său de mântuire.

După învățătura Sfintei noastre Biserici, familia este un așezământ dumnezeiesc și temelie vieții de obște. Ea se întemeiază prin căsătorie, adică prin legătura dintre bărbat și femeie, binecuvântată de Dumnezeu în fața sfântului altar. Această legătură răsare din imboldul firesc sădit de Dumnezeu în om. „De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va alipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup” (Efes. 5, 31). Cea dintâi familie s-a întemeiat în rai, având ca preot și martor pe Iisus Dumnezeu. „Și a făcut Dumnezeu pe om, după chipul Său; după chipul lui Dumnezeu l-a făcut; a făcut bărbat și femeie. Și Dumnezeu i-a binecuvântat, zicând: creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul” (Facerea I, 27-28).

Primul familie - un model. Căminul primilor noștri părinți avea să fie un model pentru alte cămine, pe măsură ce copiii lor aveau să ocupe pământul. Căminul acela, înfrumusețat de mâna lui Dumnezeu Iisus, nu a fost un palat sumptuos. Oamenii, în mândria lor, își găseau plăcerea în edificii mărețe și costisitoare și aduc slavă lucrărilor mărilor lor; însă Dumnezeu l-a așezat pe Adam într-o grădină. Aceasta a fost locuința lui. Cerul albastru era domul; pământul cu florile lui delicate și covorul de un verde viu era pardoseala; iar ramurile verzi ale arborilor maieștoși erau baldachinul. Pereții erau împodobiți cu cele mai mărețe ornamente - lucrarea Mărilor Marelui Artist Maestru. Din locul în care a fost așezată sfânta pereche, învățăm o lecție pentru toate timpurile - că fericirea adevărată nu se găsește în îngăduirea mândriei și luxului, ci în comuniunea cu Dumnezeu, prin lucrurile create de El. Dacă oamenii ar acorda mai puțină atenție celor artificiale și ar cultiva mai mult simplitate, s-ar apropia cu mult de scopul intenționat de Dumnezeu, prin crearea lor. Mândria și ambiția nu sunt niciodată satisfăcute, însă aceia care sunt cu adevărat înțelepți vor găsi adevărată plăcere, care este înălțătoare, în sursele de bucurie pe care Dumnezeu le-a așezat la îndemâna tuturor.

Căsătoria între privilegiul și îndatoririle. Tinerii visează să se căsătorească și își construiesc un viitor imaginar. Ceea ce vom încerca în această ocazie este să trezim interesul pentru ca fiecare dintre noi să analizăm propriile privilegii și îndatoririle în cadrul familiei cu care l-a binecuvântat Dumnezeu, iar apoi să vedem ce anume vrea Domnul să ofere ca binecuvântare fiecăruia dintre noi.

Căsătoria este legitimă și sfântă. Căsătoria era legitimă și pe vremea lui Noe, așa cum ea este legitimă și astăzi, atâta timp cât ceea ce este legitim este tratat în mod corespunzător și nu este dus la excese păcătoase. Căsătoria este sfântă chiar și în acest veac degradat.

El ne oferă călăuzire în realizarea căsătoriei. Însă, în vremea lui Noe, oamenii se căsătoreau fără a-l consulta pe Dumnezeu și fără a căuta sfatul și călăuzirea Sa.

Domnul nostru Iisus Hristos a venit și pentru a reface standardele căsătoriei. Domnul nostru Iisus Hristos nu a venit pentru a nimici relația sacră a căsătoriei, ci pentru a o înălța și a o reduce la sfințenia ei de la origine. Domnul privește cu plăcere spre acele familii în care domnește dragostea sfântă și neogostă.

Privilegiul în cadrul relației de căsătorie. Aceia care pretind a fi creștini, ar trebui să ia aminte cu seriozitate la toate privilegiile ce rezultă în căsătorie, iar temelia oricărei activități trebuie să fie principiul sfânt. În multe cazuri, părinții au făcut abuz de privilegiile lor în căsătorie și prin îngăduință, au favorizat dezvoltarea pasiunilor animale.

Datoria de a evita excesele. Ceea ce este legitim, în exces, devine un mare păcat. Mulți părinți nu au cunoscut pe care ar trebui să le aibă în căsătorie. Ei nu sunt protejați, astfel ca Satana să nu profite de ei și să nu le stăpânească mintea și viața. Ei nu văd că Dumnezeu le cere să se păzească de orice fel de exces în viața de căsătorie. Însă sunt foarte puțini aceia care simt că a o datorie religioasă, și anume aceea de a-și ține în stăpânire pasiunile. Ei s-au căsătorit prin propria lor alegere și de aceea gândesc că aceasta, căsătoria, sfințește îngăduirea pasiunilor josnice. Chiar bărbații și femeile care pretind a fi evlavioși pierd frașul pasiunilor păcătoase și nu țin seama de faptul că Dumnezeu îi socotește răspunzători pentru cheltuirea energiei vitale, care le slăbește puterea de viață și întregul organism.

Deviza să fie stăpânirea de sine și cumpătarea. Într-o căsătorie, stăpânirea de sine și cumpătarea trebuie să fie cuvântul de ordine.

Trupurile noastre - o proprietate cumpărată. Trupurile noastre trebuie să fie considerate ca fiind proprietatea cumpărată de Domnul nostru Iisus Hristos. Mădularile trupului trebuie să devină unelte ale neprihăniilor.

Principii călăuzitoare în alegerea așezării. Majoritatea dintre noi locuim acolo unde am reușit să avem o casă sau am găsit de lucru, mai ales în aceste „timpuri de criză”. Oare, ce principii ar trebui să avem în vedere atunci când alegem locul în care vom locui? În Psalmul 127,1 scrie că: „De n-ar zidi Domnul casa, în zadar s-ar osteni cei ce o zidesc...”

În alegerea așezării locuinței, Dumnezeu dorește ca noi să avem în vedere, înainte de toate, influențele morale și religioase, care vor fi în jurul nostru și al familiei noastre. Vom alege societatea și locul care sunt cele mai favorabile înaintării noastre spirituale, căutând să ne folosim de tot ce se poate din raza noastră de acțiune; fiindcă Diavolul ne va pune în fața tot felul de obstacole pentru a face cât mai dificil progresul pe calea către ceruri. S-ar putea să locuim în locuri care vor constitui o încercare pentru noi, mulți neavând posibilitatea de a sta în locul pe care l-ar dori; însă noi nu trebuie să ne expunem în mod voit acelor influențe care sunt nefavorabile formării caracterului creștin. Când vine vremea să ne ocupăm de acest lucru, trebuie să fim de două ori atenți, precauți și să ne rugăm pentru ca, prin harul lui Dumnezeu, să putem rămâne neafecțați de un mediu stricăcios.

Sfânta Evanghelie ne învață să apreciem lucrurile la adevărata lor valoare și să acordăm cea mai mare atenție lucrurilor care au cea mai mare valoare - lucrurile care vor dura. Această lecție trebuie avută în vedere de cei care au răspunderea de a alege așezarea casei lor. Nu ar trebui să-și permită să se abată de la acest fel înalt. Când se caută un loc pentru așezarea casei, fie ca acest scop să călăuzească alegerea. Nu va lăsați stăpâniți de dorința după bogății, de modă sau de obiceiurile din societate. Aveți în vedere ceea ce ține cel mai mult spre simplitate, curăție, sănătate și este de adevărată valoare.

În loc de a locui într-un loc unde poate fi văzută doar lucrarea omului, unde ceea ce se vede și se aude ispășește la rău, unde agitația și larma aduc oboseală și frământare, duceți-vă acolo unde puteți privi lucrările lui Dumnezeu. Găsiți-vă odihna spiritului în frumusețea, liniștea și pacea naturii. Lăsați ochii să poată poposi asupra câmpurilor verzi, a crângurilor și a dealurilor. Priviți cerul albastru, neînnegrat de praful și fumul orașelor și respirați aerul înviator al cerului.

Locuința de pe pământ pe care a ales-o Dumnezeu pentru Fiul Său. Domnul nostru Iisus Hristos a venit pe acest pământ pentru a aduce la îndeplinire cea mai mare lucrare, care a fost îndeplinită vreodată între oameni. El a venit ca trimisul lui Dumnezeu pentru a ne arăta cum să trăim cel mai bine. Ce condiții a ales Tatăl cel nemărginit pentru Fiul Său? O casă singularică pe unul din dealurile Galileii; o gospodărie întreținută prin muncă cinstită, demnă; o viață plină de simplitate; luptă zilnică cu greutățile; sacrificiul de sine, chibzuiala și lucrul făcut cu bucurie; ora de studiu alături de mama sa, având deschise lucrările Scripturii; liniștea zoriilor sau a amurgului din văile înverzite, surlele sfinte din natură; studiul creațiilor și al providenței și comuniunea sufletească cu Dumnezeu - acestea au fost condițiile și ocaziile pe care le-a avut Domnul Iisus în prima parte a vieții Sale.

Casele de la țară în Tara Făgăduită. În Tara Făgăduită, disciplina începută în pustie, pentru poporul Israel, a fost continuată în condiții favorabile pentru formarea de obiceiuri corespunzătoare. Oamenii nu erau îngâmădiți în orașe, ci fiecare familie avea pământul său, asigurând tuturor binecuvântările adevărate de sănătate ale unei vieți naturale, nepervertite.

Efectul mediului înconjurător asupra caracterului lui Ioan. Ioan Botezătorul a fost educat în primii ani de către părinții săi. Cea mai mare parte a vieții sale a petrecut-o în pustiu. Ioan a preferat să aleagă, în locul distracțiilor și luxului vieții de oraș, disciplina aspră a pustiei. Împrejurările erau favorabile formării unor obiceiuri ce aveau în vedere simplitatea și tăgăduirea de sine. Neîntrerupt de larma lui, el a putut studia aici lecțiile din natură, ale revelației și providenței. Încă din copilărie a reținut care este misiunea sa și a acceptat sfânta sarcină încredințată. Pentru el, liniștea desertului era o scăpare binevenită din societatea în care bănuiala, necredința și necurăția ajunseser prezente aproape pretutindeni. El nu s-a încrezut în propria-i putere pentru a se împotrivi ispitei și s-a ferit să fie merer în contact cu păcatul, ca să nu piardă simțul grozavei sale păcătoșenii.

Alți oameni de valoare, proveniți din cămine stăruite la țară. Așa stau lucrurile cu marea majoritate a celor mai buni și nobili oameni din toate veacurile. Citiți istoria lui Avraam, Iacov și Iosif; a lui Moise, David și Elisei. Studiați viețile bărbaților de mai târziu, care au ocupat cu demnitate poziții de încredere și răspundere.

Mulți dintre aceștia au crescut la țară. Ei nu au știut ce este luxul. Nu și-au petrecut tinerețea în distracții. Mulți au fost nevoiți să lupte cu sărăcia și greutățile. Ei au învățat de timpuriu să muncească, iar viața lor activă în aer liber a conferit vigoare și elasticitate tuturor capacităților lor. Obligații să depindă de propriile lor resurse, ei au învățat să lupte cu greutățile și să învingă obstacolele, dobândind astfel curaj și perseverență. Ei au învățat lecția încrederei în propriile mijloace și a stăpânirii de sine. Fiind la adăpost în mare măsură de asocierile rele, ei erau multumii cu plăcerile naturale și prietenile sănatoase. Gusturile lor erau simple, iar obiceiurile lor temperate. Erau călăuziți de principii și au crescut în curăție, puternici și demni. Când a sosit momentul începerii activității ce urma să ducă totă viața, ei aveau putere fizică și mintală, bună dispoziție a spiritului, capacitatea de a plătui și executa și tăria de a rezista în fața relelor, lucru care i-a făcut să fie o putere pozitivă, spre bine, în lume. Ce perspective oferim copiilor noștri? Domnul să ne ajute să oferim ceea ce Dumnezeu dorește pentru ca ei să realizeze idealul lui Dumnezeu pentru ei.

Grădina - darul lui Dumnezeu pentru fiecare familie. La început „...Domnul Dumnezeu a sădit o grădină în Eden, spre răsărit; și a pus acolo pe omul pe care-l zidise.” Facerea 2,8. Tot ceea ce a făcut Dumnezeu a fost de o frumusețe desăvârșită și nimic nu lipsea care ar fi putut contribui la fericirea perechii sfinte; și totuși, Dumnezeu le-a mai dat încă un semn al iubirii Sale, pregătind în mod special o grădină care să fie căminul lor. În această grădină erau toate sursele de pom, mulți din ei plini de parfum și fructe delicioase. Erau vii plăcute, crescând înalte, înfățișându-se totuși în modul cel mai plăcut, cu mlădițele lor încovoindu-se gata să se rupă de greutatea rodului îmbietor al celor mai variate și bogate soiuri.

Asemeni acelor timpuri și astăzi Domnul dorește să ofere fiecărei familii „o grădină” în loc special în care să cunoască dragostea și preocuparea Lui față de fiecare om. Domnul nostru Iisus Hristos subliniază acest aspect prin cuvintele din Sfânta Evanghelie după Matei 6,33: „Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și toate acestea se vor adăuga vouă.”

Centrul grădinii sau inima familiei - doi pomi. În mijlocul grădinii create special pentru om, Dumnezeu așază doi pomi. În cartea sfântă Facerea 2,9, citim: „Și a făcut Domnul Dumnezeu să răsădă din pământ tot soiul de pomi, plăcuți la vedere și cu roade bune de mâncat, iar în mijlocul râului, era pomul vieții și pomul cunoștinței binelui și răului.” De ce doi pomi? De ce nu putea să rămână doar pomul vieții? Oare mai sunt și astăzi

doi pomi în mijlocul grădinii familiei noastre?

De la creațiune, Dumnezeu oferă o varietate bogată de binecuvântări pentru a răspunde tuturor nevoilor omului dar oferă în mod special două binecuvântări deosebite și anume cea a vieții veșnice și cea a libertății de a alege. Și aceasta pentru că primii noștri părinți, deși creați nevinovați și sfinți, nu erau în afara posibilității de a face răul. Dumnezeu i-a făcut agenți morali liberi, capabili să aprecieze înțelepciunea și bunătatea caracterului Său, cum și dreptatea cerințelor Sale, și, în deplină libertate și cunoștință de cauză, să asculte sau să nu asculte de El. Ei aveau să se bucure de comuniunea cu Dumnezeu și cu sfinții îngeri; dar mai înainte ca să li se acorde viața veșnică, credincioșia lor trebuia să fie pusă la probă. Chiar de la începutul existenței omului a fost pusă o interdicție asupra dorinței de satisfacere a poftei, această fatală pasiune care a stat la temelie căderii lui Satana. Pomul cunoștinței, care se afla alături de pomul vieții în mijlocul grădinii, avea să fie un mijloc de testare a ascultării, credinței și iubirii primilor noștri părinți. În timp ce li s-a permis să mănânce după plăcere din toți ceilalți pomi, din acest pom erau oprți să guste, sub amenințarea pedepsei cu moartea. De asemenea, ei aveau să fie supuși ispitirilor lui Satana; dar, dacă aveau să treacă cu bine, în final ei aveau să fie așezați în afara puterii lui, bucurându-se veșnic de harul lui Dumnezeu.

Cei doi pomi se aflau alături... de ce? Cât de aproape unul de altul? Uneori ni se pare că distanța dintre fericire și durere, viața și moarte a fost și e mult prea mică. Și ceea ce e mai dureros e că cele două opțiuni sunt în centru și sunt alături.

Ca răspuns la această provocare, Dumnezeu l-a făcut pe om neprihănit; El i-a dat trăsături nobile de caracter, fără nici un fel de tendințe spre rău, spre păcat. El l-a înzestrat cu o deosebită putere intelectuală și i-a prezentat cele mai puternice apeluri posibile pentru a fi credincios legământului său de supunere. Ascultarea, desăvârșită și continuă, era condiția fericirii veșnice. În această condiție, el avea să aibă acces la pomul vieții. Și în același timp cei doi care alcătuiau perechea cea sfântă nu erau numai copii sub grija părintească a lui Dumnezeu, ci și învățacei, primind învățături din partea Atofințelului Creator. Ei erau vizitați de îngeri și aveau posibilitatea comunicării cu Făcătorul lor fără nici o perdea despărțitoare între ei. Erau plini de vigoare ce venea de la pomul vieții și puterea lor intelectuală nu era decât cu puțin mai prejos de aceea a îngerilor.

Mai mult decât atât pentru a asigura fericirea noii familii create: Primii noștri părinți au fost avertizați cu privire la primejdia ce-i amenința. Solii cerești le-au înfățișat istoria căderii lui Satana, cum și complotul lui pentru nimicirea lor, dezvăluindu-le pe deplin natura guvernării divine pe care prințul răului căuta să-o răstoarne. Satana și oștile sale au căzut datorită neascultării de poruncile cele drepte ale lui Dumnezeu. Cât de important era, deci, ca Adam și Eva să onoreze această Lege, singura în stare să mențină ordinea și dreptatea.

În loc de a manifestare a iubirii divine Domnul a considerat că este bine să le pună înainte o singură restricție referitoare la folosirea a tot ceea ce se află în grădină; dar, dacă ei aveau să nesocotească voia Sa în legătură cu acest lucru deosebit, aveau să se facă vinovați de păcatul neascultării. Satana nu avea să-i urmărească totdeauna cu ispitele lui; el avea acces la ei numai la pomul din care le era interzis să mănânce. Dacă ei aveau să cerceteze natura lui, se expuneau înșelăciunilor lui. Erau sfătuiți să acorde o deosebită atenție avertizării pe care Dumnezeu le-a dat-o și să fie mulțumii cu învățătura, cunoștința, pe care El a considerat de bine să le-o transmită. Cunoaștem derularea evenimentelor de atunci și până astăzi așa cum ne-o relatează paginile Sfintelor Scripturi. De aceea se cuvine să ne punem întrebarea - mai există și astăzi doi pomi pe care noi îi putem avea în centru vieții noastre și a familiilor noastre? Dacă da, care sunt aceștia și cum mă pot hrăni din ei?

Pomul vieții astăzi poate fi reprezentat prin Cuvântul lui Dumnezeu. Psalmistul spune: *Făclie picioarelor mele este legea Ta și lumină cărărilor mele.* Psalmul 118:105. Dar în mod special Domnul nostru Iisus Hristos, jertfa Lui pe Cruce constituie singura sursă a vieții noastre veșnice. Sfântul Apostol Petru declară în cartea *Faptele Sfinților Apostoli* 4,12: „Și întru nimeni altul nu este mântuirea, căci nu este sub cer nici un alt nume, dat între oameni, în care trebuie să ne mântuim noi.” Cum ne hrănim azi din pomul vieții și care este pomul cunoștinței binelui și răului care e în mijlocul familiei dumneavoastră? E suficient ca unul singur din membri unei familii să guste din pomul cunoștinței binelui și răului pentru ca mai apoi el să ofere celor din familie și apoi celor din biserică.

Atenție, acești pomi îi găsim în centrul preocupărilor noastre zilnice, a vieții și inimii noastre, aici avem nevoie de Domnul nostru Iisus Hristos și tot aici vine ispititorul sub cele mai perfide strategii.

În loc de apel, faceți Dvs., scumpi credincioși, o analiză a vieții personale și a familiei din care faceți parte și identificați poștii din mijlocul grădinii - inimii - din care va hrăniți. Hranirea din pomul cunoștinței binelui și răului este o manifestare a libertății de alegere dar devine molipsitoare pentru toți din familie și aduce la urmă moarte chiar dacă pe moment e pasional și interesant. În schimb hrănirea din pomul vieții aduce cu sine nu doar manifestarea libertății de alegere ci și legătura cu Mântuitorul nostru Iisus Hristos care și sursa vieții veșnice care se revarsă prin tine în sânul familiei tale. Tu decizi din care pom te hrănești în fiecare zi și ce oferi familiei tale. Domnul nostru Iisus Hristos spune în Sfânta Evanghelie după Ioan 6:51: „Eu sînt pâinea cea vie, care s-a pogorât din cer. Cine mănâncă din pâinea aceasta, viu va fi în vezi. Iar pâinea, pe care Eu, o voi da pentru viața lumii este trupul Meu.”

Vă dorim binecuvântare în toate domeniile vieții dar îndeosebi în cele spirituale. Domnul Nostru Iisus Hristos să facă din fiecare familie o influență de viață spre viață, iar atunci când El va reveni (*căci iarăși va să vină cu mîrire*), să avem favoroarea ca împreună cu familiile noastre să fim alături de Mântuitorul nostru Iisus Hristos pentru veșnicie. Fie ca „grădina” familiei noastre să fie udată în fiecare zi de binecuvântarea Domnului nostru și să așeze în ea darurile sale cerești.

Să ne rugăm Domnului pentru noi și familiile noastre: „Miluște-mă, Doamne, că nepunător sînt; vîdecă-mă Doamne, că s-au tulburat oasele mele. Și sufletul meu s-a tulburat foarte... Ia aminte la glasul rugăciunii mele, Împăratul meu și Dumnezeul meu, căci către Tine, mă voi ruga Doamne!” Psalmii 6, 2,3: 5, 2.

Dr. Ioan-Gheorghe ROTARU

ORTODOXIA LA ZI

Parastas la 409 ani de la moartea lui Mihai Viteazul, la Alba Iulia

Slujire arhierescă la Mănăstirea argheșeană Slănic

Zi de sărbătoare a fost și pentru obștea Mănăstirii Slănic din județul Argeș. Aici, sute de credincioși din localitățile apropiate, dar și din celelalte zone ale județului au participat la Sfânta Liturghie oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Calinic, Arhiepiscop al Argeșului și Muscelului.

C.N.

Înalt Preasfințitul Andrei, Arhiepiscop al Alba Iuliei, a oficiat luni, 9 august, de la ora 18:00, Paraclisul Maicii Domnului și Parastas la Biserica memorială Mihai Viteazul din Alba Iulia. Evenimentul a fost prilejuit de împlinirea a 409 ani de la moartea lui Mihai Viteazul.

La 9 august 1601, marele voievod Mihai Viteazul, singurul domnitor român cântat în toți Balcanii ca eliberator al Bizanțului, cel care a înfăptuit pentru prima dată unirea politică a românilor din Țara Românească, Moldova și Transilvania, a fost ucis mișelește la Turda din ordinul generalului Basta.

În fiecare an, la 9 august, cu participarea Înalt Preasfințitului Andrei, se face pomenire în rugăciunea Parastasului a voievodului unificator la Biserica memorială Mihai Viteazul din Alba Iulia, biserică ridicată, așa cum o arată numele, în memoria voievodului, pe locul vechii Catedrale metropolitane, ctitorită de Mihai Viteazul și dărâmată un secol mai târziu de către austrieci cu prilejul refacerii zidurilor cetății.

Sfântul ierarh Petru Movilă (1596-1646), mitropolitul Kievului, contemporan cu Mihai Viteazul, ne relatează faptul că ridicarea catedralei s-a făcut în urma unei minuni despre care, după cum mărturiseste el, a citit într-un letpisiet muntenesc și a auzit „de la mulți oameni vrednici de crezare, care au văzut cu ochii lor”. Astfel ni se spune că Mihai Viteazul, în dorința sa de a ridica o catedrală ortodoxă, s-a lovit de opoziția catolicilor (numiți latini în cronicile vremii), majoritari în oraș. Atunci, domnitorul le-a spus: „Voi nu sunteți mărturisitori ai dreptei credințe, căci nu aveți harul Sfântului Duh în biserica voastră. Noi, însă, fiind dreptcredincioși, avem puterea cea adevărată a harului Sfântului Duh, pe care și cu fapta suntem gata întotdeauna s-o arătăm, cu ajutorul lui Dumnezeu”. Dar ei voiau să-și dovedească dreptatea prin înfruntare de cuvinte și dispute. Ci el le-a zis: „Nu, nu prin dispute, ci cu fapta vreau s-o dovedeți, altfel vă voi arăta eu, într-un încredințarea tuturor”. Iar ei i-au spus: „Cum să arătăm? Căci nu e cu putință să dovedim decât cu cuvântul Sfințelor Scripturi”. El le-a zis: „În dispute este osteneală fără de capăt, dar noi, fără înfruntări de vorbe, putem ușor să dovedim cu ajutorul lui Dumnezeu. Haideti, zice, în mijlocul orașului și acolo să ni se aducă apă

curată, iar arhierul meu și preoții săi o vor sfinți în văzul tuturor. Tot așa vor face și ai voștri, deosebit, și, sfințind-o, o vom pune în biserica voastră cea mare, în vase osebite, pe care le vom astupa și le vom pecetlui cu pecetele noastre, pecetluind și ușa bisericii

pentru 40 de zile. Și a cui apă va rămâne nestrucată, ca și cum de-abia ar fi fost scoasă din izvor, credința aceluia este dreaptă, iar dacă apa cuiva se va strica, credința lui este rea. Dacă apa mea va rămâne nestrucată, cum nădăjduiesc că mă va ajuta Dumnezeu, voi n-o să vă mai împotriviți și o să-mi îngăduiți să zidesc biserica, iar dacă nu, facă-se voia voastră, n-am s-o zidesc”. Ei au strigat cu toții într-un glas: „Bine, bine, să fie așa!”.

„S-au arătat bucușori să zidească biserica și să n-o dărâme niciodată”

Ca urmare, au făcut sfințirea apei, în piața orașului, atât ortodocșii, cât și catolicii au pus apa în vase diferite, pe care le-au astupat și le-au sigilat, și le-au dus apoi în Catedrala romano-catolică. După 25 de zile, Dumnezeu i-a dat un semn episcopului ortodox și acesta a cerut ca vasele să fie deschise. Au mers cu

toții, ortodocși și catolici, în frunte cu domnitorul, în Catedrala romano-catolică și episcopul ortodox s-a rugat cu lacrimi zicând: „Auzi-mă acum și pe mine, robul Tău nevrednic, dimpreună cu toți robii Tăi de aici, nu pentru vrednicia noastră, pe care n-o avem, ci pentru slăvirea numelui Tău sfânt și pentru întărirea credinței noastre, care este adevărata credință în Tine, arată întreg harul Sfântului Duh în apa aceasta, ca prin nestrucăciunea ei să vadă toți că numai în Biserica Ta grecească și sobornicească de la Răsărit se află credința cea adevărată și harul cel adevărat al Sfântului Duh”. Și deschizând pecetele vasului cu aghesma sfințită de ortodocși, „a găsit-o mai curată și mai limpede decât înainte, cu mirosul neschimbat, ca și cum ar fi fost luată dintr-un izvor curgător”. Atunci, episcopul ortodox a strigat, zicând: „Slavă Tie, Dumnezeu nostru, Care Te-ai plecat urechea la rugăciunile noastre, Slavă Tie, Care porolăști Biserica Ta, Slava Tie, care întărești cu slavă credința cea dreaptă și nu ne-ai făcut de rușine în așteptările noastre”. Și a zis către toți: „Veniți să vedeți cum a stat această apă atâtea zile, rămânând nestrucată datorită harului Sfântului Duh, și încredințați-vă că adevărată este credința noastră ortodoxă”. Iar latini, rugându-se și făcând slujba după cum le era obiceiul, au rupt pecetea vasului în care se afla apa lor și, cum l-au destupat, toată biserica s-a umplut de duhoare, că s-au înspăimântat toți latini și au strigat cu uimire: „Adevărată este credința grecească pe care o tine domnitorul. Să-și zidească, deci, biserica în orașul nostru, căci, fiindcă nu i-am îngăduit, Dumnezeu s-a mâniat pe noi și ne-a împuțit apa”. Și astfel, făcuți de ocară, latini și cu preoții lor s-au împrăștiat cu mare rușine, iar unii dintre ei s-au convertit la credința ortodoxă. Iar domnitorul, cu episcopul său, cu preoții, cu toți boierii și ostașii săi, plini de bucurie și fericire, s-au întors la curte, slăvind-L și mulțumindu-L lui Dumnezeu pentru minunea ce a fost spre întărirea adevăratei credințe ortodoxe. În aceeași zi a făcut un mare ospăt pentru întregul oraș și pentru toată oastea sa. Toți locuitorii țării Ardealului, cu jurământ, s-au arătat bucușori să zidească biserica și să n-o dărâme niciodată. Deci, domnitorul a

început îndată zidirea (dar nu în oraș, ca nu cumva, odată cu schimbarea vremurilor, să fie dărâmată, ci lângă oraș, aproape de zidul cetății, într-un loc frumos). Este locul unde se află astăzi Biserica memorială Mihai Viteazul.

Locul în care și-a găsit odihna Mihai Viteazul

Legătura voievodului Mihai Viteazul cu biserica memorială ce îi este închinată constă nu numai în faptul că este ctitorul vechii Catedrale a Mitropoliei Ardealului, ci și în aceea că, potrivit mai multor cronici, trupul său și-a găsit în cele din urmă aici odihna, adică la ctitoria sa din Alba Iulia. Astfel, în 1939, istoricul Silviu Dragomir în lucrarea sa „Mormântul lui Mihai Viteazul și vechea Catedrală din Alba Iulia” arată, pe baza informațiilor conținute în cronică sârbească a lui Gheorghe Brancovici, că, după asasinarea voievodului în august 1601, pe Câmpia Turdei, de către oamenii lui Basta, trupul lui a fost adus și înmormântat în Catedrala mitropolitană din Alba-Iulia. Un alt izvor documentar menit să întregască afirmațiile cronicarului Gheorghe Brancovici este cronică Transilvaniei, alcătuită de Wolfgang de Bethlen în a doua jumătate a secolului al XVII-lea, care scrie: „După aceea, totuși, trupul acestuia (al lui Mihai Viteazul), ca să nu fie sfâșiat de câini, câțiva sârbi l-au înhamat din ordinul lui Basta într-o groapă mică, pentru ca, în cele din urmă, cu trecerea timpului, să fie adus la Alba Iulia și înmormântat în Sfânta Biserică.”

Slujbă de pomenire pentru părintele profesor Constantin Galeriu la Biserica „Sfântul Silvestru” din București

Credincioși din toate părțile Capitalei s-au adunat vineri, 6 august, de Praznicul Schimbării la Față a Domnului, la Biserica „Sfântul Silvestru” pentru a se ruga pentru sufletul părintelui profesor Constantin Galeriu, cu prilejul împlinirii a șapte ani de la trecerea sa la Domnul.

Slujba Parastasului a fost săvârșită la finalul Sfintei Liturghii de către un sobor de preoți și diaconi, colegi și ucenici ai părintelui Galeriu, în prezența a sute de credincioși care l-au cunoscut pe părintele sau i-au fost fii duhovnicești. La eveniment a participat și părintele arhimandrit Timotei Aioanei, mare eclesiarh al Catedralei patriarhale și exarh cultural al Arhiepiscopiei Bucureștilor, care a vorbit despre personalitatea marcantă a marelui duhovnic și profesor.

În memoria părintelui Galeriu, Primăria Sectorului 2 și

Parohia „Sfântul Silvestru” au organizat la Galeria „Dialog” - Parcul Bucur-Obor, expoziția „Părintele Galeriu astăzi”, vernisată luni, 9 august, la ora 12:00.

Sărbătorirea Sfântului Ierarh Nifon, Patriarhul Constantinopolului și Mitropolitul Țării Românești la Catedrala Arhiepiscopală și Mitropolitană din Târgoviște

Sfântul Ierarh Nifon, Patriarhul Constantinopolului și Mitropolitul Țării Românești a fost sărbătorit miercuri, 11 august, în Catedrala Arhiepiscopală și Mitropolitană din Târgoviște, unde se află moaștele acestui mare Ierarh, aduse de la Mănăstirea Dionisiu (Muntele Atos) și de la Catedrala

din Craiova, și așezate acolo, în prezența Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul României, în ziua de 26 septembrie 2009, cu ocazia proclamării locale a canonizării Sfântului Voievod Neagoe Basarab și a lansării oficiale a ediției jubiliare a Octoihului lui Macarie, a informat Biroul de Presă al Arhiepiscopiei Târgoviștei.

Sfântul Ierarh Nifon este primul sfânt canonizat pe pământ românesc, dar și un exemplu de excelentă organizatorică și administrativă, căci a fost reorganizatorul Bisericii muntene de la începutul secolului al XVI-lea, dar, mai ales, o pildă de mare demnitate și de nespūsă strălucire morală, arătând că, în viață, atât pentru slujitorii, cât și pentru credincioși, cel mai important este să crezi și să-L iubești pe Dumnezeu și pe aproapele, neuitând niciodată de principiile morale creștine. De asemenea, el este acela care a îndemnat mereu la fidelitatea față de credința strămoșească și la atașamentul față de cultură, susținând, întotdeauna, buna și necesara colaborare dintre spiritualitate și civilizație, mărturie fiind îndemnul său, repetat, pentru tipărirea de carte, astfel că, datorită și îndemnului Sfântului Ierarh, s-au tipărit la Târgoviște, cele trei binecunoscute opere macariene: „Liturghierul” (1508), „Octoihul” (1510) și „Tetraevangheliarul” (1512).

www.basilica.ro